

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
**ČILIŽSKÁ
RADVAŇ**
NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ČILIŽSKÁ RADVAŇ - NÁVRH

Obstarávateľ:

Obec Čiližská Radvaň

Poverený obstarávaním ÚPD:

Ing. arch. Karol Ďurenec

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 335

Spracovateľ:

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Hlavný riešiteľ:

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Celková koncepcia a urbanizmus: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

2020

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	15
2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	23
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	24
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	30
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	35
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	43
2.7.1 Návrh riešenia bývania	
2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou	
2.7.3 Návrh riešenia výroby	
2.7.4 Návrh riešenia rekreácie	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	49
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	49
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	52
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	53
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	59
2.12.1 Verejné dopravné vybavenie	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	

2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie.....	76
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	80
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	80
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	81
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	84
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	86
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	86
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	97
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	98
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	99
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	100
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	101
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	103
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	104
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	106
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	107
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	107
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	107
4. Doplnujúce údaje	109
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	109

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 10 000 (výkres č. 2), 1: 5000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 5000 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 5)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (energetika, telekomunikácie) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 6)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 7)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 5000 (výkres č. 8)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Čiližská Radvaň má značný rozvojový potenciál. Je najväčším sídlom a centrom mikroregiónu. Dôvodom pre spracovanie územného plánu je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Je tiež nutné premietnuť rozvojové zámery z miestnej stratégie – aktuálneho programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ako aj z nového Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja.

Nakoľko je nevyhnutné komplexne prehodnotiť koncepciu rozvoja obce, nebolo možné obstaranie zmien a doplnkov k doterajšej územnoplánovacej dokumentácii, ale bolo potrebné obstaranie nového územného plánu obce.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom nového územného plánu obce Čiližská Radvaň je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Návrhové obdobie územnoplánovacej dokumentácie stanovujeme do roku 2035.

Hlavným cieľom rozvoja územia je navrhnúť novú a kvalifikovanú koncepciu rozvoja obce, ktorá sa zaoberá predovšetkým rozvojom obytnej funkcie. Okrem stanovenia a regulácie funkčného využívania územia je cieľom tiež definovanie optimálnej územno-priestorovej organizácie, zachovávať jedinečnosť, identitu obce, ako aj tradičné krajinárske štruktúry. Primárnym záujmom obce je pri rozvojových aktivitách vychádzať z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňovať požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

Strategický cieľ rozvoja obce, obsiahnutý v aktuálnom programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Čiližská Radvaň, je východiskom aj pre nový územný plán obce. Je formulovaný ako strategická vízia v nasledovnom znení: „Obec Čiližská Radvaň si vo vzájomnej spolupráci s okolitými obcami posilní pozíciu centra mikroregiónu. Obyvateľom obce i mikroregiónu bude poskytovať široké spektrum služieb, ako aj kultúrno-spoločenské aktivity, ktoré utužia regionálne povedomie. Vybudujú sa nové obytné ulice a obec bude atraktívna aj pre návštevníkov.“

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- deficity technickej infraštruktúry – chýba splašková kanalizácia
- relatívne slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci v segmente obchodu a komerčných služieb
- stav niektorých verejných budov
- nízka lesnatosť, nízka ekologická stabilita územia
- jednostranne rozvinutá hospodárska základňa obce, orientovaná na poľnohospodárstvo
- nevyhovujúca styková križovatka cesty I/13 a III/1394 (z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky)
- líniové dopravné závady na niektorých miestnych komunikáciách
- chýbajúce spojenie cyklotrasami do Veľkého Medera a na Medzinárodnú dunajskú cyklotrasu

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Čiližská Radvaň má platnú územnoplánovaciú dokumentáciu. Územný plán obce Čiližská Radvaň bol schválený uznesením OZ č. 6-D-1/07 zo dňa 21.09.2007. Zmeny a doplnky č. 1/2008 boli schválené uznesením OZ č. 2-D-1/09 zo dňa 27.03.2009.

Územný plán obce Čiližská Radvaň navrhoval výstavbu nových obytných ulíc ich prerazením cez rozsiahlejšie záhrady, ako aj s rozšírením obytnej zástavby za cestou I/13. S ohľadom na vlastnícke vzťahy tieto návrhy nemožno považovať za realizovateľné. Ďalej sa počítalo s rozsiahlejšími plochami rekreácie po oboch stranách kanála Báč (v návrhovej aj výhľadovej etape). V zmenách a doplnkoch č. 1 bol pridaný rozsiahly zámer na výmere viac ako 22 ha pre ozdravovacie, komunitné a rekreačné centrum. Bolo situované do odľahlej lokality vo veľkej vzdialenosti od zastavaného územia obce, v meandri Čiližského potoka. Predpokladá sa, že tento zámer by mal nežiaduť vplyvy na územie európskeho významu, ako aj na integritu krajinného obrazu a charakter sídelnej štruktúry. Návrhy rozsiahlych rekreačných zón hodnotíme ako nevhodné a neopodstatnené.

V územnoplánovacej dokumentácii neboli dostatočne jasne definované regulatívy funkčného využívania a z technického hľadiska nebola spracovaná kompatibilne s aktuálnymi požiadavkami na tvorbu informačných systémov.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Čiližská Radvaň bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Trnava a bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Čiližskej Radvani č. 69/2019 písm. b zo dňa 04. 12. 2019.

Riešenie návrhu územného plánu obce Čiližská Radvaň je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Obec Čiližská Radvaň leží v Trnavskom kraji, v okrese Dunajská Streda, v juhovýchodnej časti Žitného ostrova, 22 km juhovýchodne od mesta Dunajská Streda, 7 km južne od mesta Veľký Meder a 15 km severne od mesta Győr (v Maďarsku). Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím Čiližská Radvaň. Má výmeru 2141 ha. Hustota osídlenia dosahuje 57 obyvateľov na km², čo je výrazne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na západe s k.ú. Baloň
- na severe s k.ú. Pataš, k.ú. Ižop (m.č. Veľkého Medera)
- na východe s k.ú. Veľký Meder
- na juhu s k.ú. Čičov, k.ú. Kľúčovec, k.ú. Medveďov

Katastrálnym územím obce pretekajú viaceré vodné toky a melioračné kanály – kanál Báč (kanál Milinovice–Vrbina), Čiližský potok, Čobanský kanál, kanál Vrbina-Holiare a ďalšie. Vodné toky sa čiastočne uplatňujú aj ako ohraničujúce prvky katastrálneho územia – na severe tvorí hranicu katastra Čiližský potok a na juhovýchode, na kratšom úseku Čobanský kanál.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Je prepojené so zastavaným územím obce Baloň.

Geografický opis územia

Reliéf

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina, v časti Čiližská mokraď.

Reliéf je rovinný, s minimálnym rozpätím nadmorskej výšky. Nadmorská výška riešeného územia je od 111 do 113 m n.m. Sklon terénu je minimálny (0-1°), generálne v smere toku rieky Dunaj, t.j. zo severozápadu na juhovýchod. Na riečnej nive sa uplatňuje akumulčný reliéf s nepatrným uplatnením litológie. Vývojovo ide o nízinný fluviálny typ reliéfu (fluviálna rovina). Jediným prítomným morfológickým útvarom sú pozdĺžne znížneniny v podobe lokálnych terénnych depresíí, ktoré vznikli zazemnením pôvodných riečnych ramien. V súčasnosti sa fluviálne procesy už neuplatňujú a prevládajú planačné procesy

súvisiace s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré vedú k postupnému zarovnávaní povrchu.

Horninové prostredie

Z geologického hľadiska územie prináleží do južnej časti Podunajskej panvy, kde je súčasťou regionálnej geologickej jednotky Gabčíkovská panva. Podložie tvoria mohutné štrkové náplavy Dunaja, na ktorých sa vytvorila kultúrna vrstva. Fluviálne sedimenty dosahujú v centre depresie pri Gabčíkove hrúbku cca 160 m, v riešenom území sa ich mocnosť odhaduje na 40-60 m. Komplex je zastúpený prevažne drobnejšími štrkami s prímесou piesčitej frakcie a v menšej miere sú prítomné i polohy hlinito-ílovitých sedimentov.

Neotektonické prejavy v pliocéne a v kvartéri sa rozhodujúcou mierou podieľali na formovaní súčasného reliéfu. Vývoj kvartéru v Podunajskej nížine bol zásadne podmienený klimatickými vplyvmi a tektonickými pomermi. Čiastočne sa uplatnil aj tvar predkvartérneho reliéfu a jeho zloženie. Dôsledkom klimatických zmien dochádzalo k častým litografickým zmenám kvartérnych sedimentov, menili sa hlavne podmienky pre ich premiestňovanie a ukladanie, čo podmienilo ich mimoriadnu pestosť.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie je riešené územie súčasťou regiónu neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských nížin. Kvartérne sedimenty sú tu reprezentované predovšetkým komplexom štrkov, pieskov a hĺn. Štrky sú klasifikované ako drobnozrnné až strednozrnné, s prevládajúcimi valúnmi priemeru 10-30 mm, ojedinele až 100-150 mm. Hlavnými horninovými typmi vo valúnoch sú kremene, kremence, rohovce, pieskovce, vápence, kryštalické bridlice a granitoidy prevažne z alpských zdrojových oblastí. Štrky sú prevažne sivohnedej až sivej farby. Obsah piesčitej frakcie je v štrkoch značne premenlivý, čo podmieňuje vznik rôznych prechodných typov od štrku, cez štrk s piesčitou prímесou až po piesok so štrkovou prímесou. Holocénne hliny tvoria súvislú pokrývku územia a ich hrúbka sa pohybuje do 5 m. Ide prevažne o hliny pevnej až tvrdej konzistencie, hnedej až sivohnedej farby, s premenlivým obsahom piesčitej a v menšej miere i pefitickej zložky. Najvrchnejší horizont hĺn tvorí vrstva hnedej ornice s hojným obsahom organickej zložky. Dosahuje hrúbku 0,2-0,6 m.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Dunaj. Dunaj riešeným územím nepreteká, tok je od hranice k.ú. vzdialený asi 7 km južným smerom. Je typickou alpskou riekou s pomerne vyrovnaným rozdelením odtoku v priebehu roka. Prietokový režim je do istej miery ovplyvnený vodnými dielami, vybudovanými na nemeckom a rakúskom úseku rieky. V súčasnosti je hladinový režim Dunaja v SR ovplyvnený vodným dielom Gabčíkovo. Vzduťie hladiny dosahuje približne po rkm 1860. Ako najbližší tok tvorí priepustnú okrajovú podmienku zvodnenej vrstvy záujmového územia a je preto hlavným

hydrologickým činiteľom. Minimálne vodné stavy na Dunaji sú v mesiacoch október až január, keď v dôsledku nižších teplôt vo vyšších horských polohách sa atmosférické zrážky akumulujú vo forme snehu. Maximálne stavy sa vyskytujú v mesiacoch maj až júl v dôsledku topenia snehovej pokrývky vo vyšších horských polohách, ako aj intenzívnych dažďov.

Riešeným územím preteká viacero vodných tokov. Ide zväčša o umelo vybudované odvodňovacie kanály, drenujúce širšie územia a súčasne slúžia aj ako zavlažovacie kanály. Sieť vodných tokov tvoria tieto hlavné kanály:

- Chotárny kanál – tečie severozápadne od riešeného územia
- kanál Milinovice – Vrbina (kanál Báč) – tvorí spojnicu medzi Chotárnym kanálom a Čobanským kanálom (kanál Ňarad-Vrbina), preteká zastavaným územím obce na rozhraní obcí Čiližská Radvaň a Baloň
- kanál Medveďov – Vrbina
- kanál Vrbina – Holiare – prepojovací kanál vybudovaný až v 60. rokoch 20. stor.

Ďalej sa v území nachádzajú menšie kanály s nižším prietokom:

- Hanský kanál – prepája Chotárny kanál a kanál Vrbina- Holiare
- Červený kanál – preteká osadou Vrbina
- Člnkový kanál

Kanály tvoria viacsmerovú, vzájomne prepojenú sieť vodných tokov. Sú napájané vnútornými vodami a priesakmi podzemnej vody.

Prirodzené vodné toky reprezentuje len Čiližský potok. Ide o relikť prirodzeného nízinného vodného toku.

V území sa ďalej vyskytujú menšie otvorené vodné plochy (v rámci zastavaného územia obce Čiližská Radvaň), v širšom okolí sú aj vodné plochy, ktoré vznikli vyťažením štrkopieskov (odkrytím hladiny podzemnej vody).

Hydrogeologické pomery

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ 1984) patrí širšie okolie do hydrogeologického rajóna Q052 – Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Nositeľmi podzemných vôd sú hlavne fluviaľne sedimenty – štrky a piesky napájané riekou Dunaj. Podložený štrkopiesčitý fluviaľny sediment je v celom vertikálnom profile zvodnený. Na území prevláda horizontálny pohyb podzemnej vody s miernym odtokom do sústavy povrchových odvodňovacích kanálov. Priepustnosť súvrstvia drobných piesčitých štrkov je vysoká.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 mld m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, a to nielen obyvateľov okresu Dunajská Streda, ale aj susedných regiónov. Z tohto dôvodu bola

prevažná časť Žitného ostrova v roku 1978 Nariadením vlády č. 46/1978 Zb. vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd (CHVO Žitný ostrov) so zásobami vôd stredoeurópskeho významu. Nachádzajú sa tu veľkokapacitné zdroje nadregionálneho významu, ale aj zdroje, ktoré zásobujú pitnou vodou jednotlivé obce okresu Dunajská Streda. Svojou rozlohou a množstvom toto územie predstavuje najvýznamnejšiu zásobáreň podzemnej vody na Slovensku. Riešené územie nie je súčasťou CHVO Žitný ostrov, ale bezprostredne s ním susedí (východnou hranicou CHVO je Chotárny kanál).

V riešenej území je hladina podzemnej vody blízko pod povrchom – 1 až 2 m, na niektorých miestach sa dostáva na povrch. Hladina podzemnej vody bola na existujúcich vrtoch (VP-1) v riešenom území zistená na úrovni 109 m.n.m. Vysoká hladina podzemnej vody je najvýznamnejším faktorom ovplyvňujúcim priestorovú diferenciáciu pôdneho krytu, ďalej vytvára predpoklad na dopĺňanie pôdnej vlhky z podzemnej vody a tým aj vysokú úrodnosť vo vlhovo deficitnom území, keďže tu nie sú vybudované závlahové systémy.

V regióne sa nachádzajú zdroje geotermálnych vôd, ktoré sú akumulované v pontských pieskoch a pieskovcoch v hĺbke do 2500 m. Určujúcou štruktúrou geotermálnej energie je centrálna depresia podunajskej panvy. Na území okresu Dunajská Streda sa nachádza osem geotermálnych vrtoch, z toho v obci Čiližská Radvaň sa nachádzajú dva vrty s termálnou vodou s teplotou 61,7°. Vrt ČR-1 sa nachádza v blízkosti skleníkového hospodárstva, kde sa využíva na vykurovanie skleníkov. Vrt VČR-16 sa nachádza v blízkosti administratívnej budovy poľnohospodárskeho podniku a v súčasnosti sa nevyužíva.

Klimatické pomery

Podľa klimatickej rajonizácie Slovenska patrí riešené územie do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami v roku (maximálna teplota 25 °C a vyššia), okrsk T2 – teplý, suchý, s miernou zimou a s teplým letom. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T2 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C. Ročné sumy teplôt sú 9,2 °C, priemerný ročný úhrn zrážok je 593 mm. Podľa klimaticko-geografických typov (Atlas SSR, 1980) patrí širšie okolie riešeného územia do typu nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt, so suchou až mierne suchou klímou.

V dlhodobom priemere sa vyskytujú zrážky 133 dní v roku, z toho priemerný počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 10 mm predstavuje 18 – 19 dní. V máji až auguste sa v každom mesiaci vyskytnú priemerne 2 dni s úhrnom zrážok viac ako 10 mm, v zime 1 deň. Za rok je priemerne 30 dní, v ktorých sa vyskytujú búrkové javy, najviac v máji až auguste. Priemerný ročný úhrn zrážok je podľa dlhodobých meraní 555 mm.

Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Stabilita snehovej pokrývky v dlhodobom priemere je asi 40 %, to znamená, že 60 dní z celkového zimného obdobia býva bez snehovej pokrývky. Maximálna výška snehovej pokrývky je do 55 cm.

Oblasť sa zaraďuje k najteplejším v rámci SR. Priemerná ročná teplota dosahuje podľa dlhodobých meraní 9,9 °C. Podľa údajov z rokov 1994 – 2004 bol však desaťročný priemer teploty vzduchu 10,75 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty – 2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Prúdenie vzduchu patrí k najpremenlivejším klimatickým prvkom. Jeden z najdôležitejších orografických činiteľov pre klímu je Devínska brána. Týmto priestorom vchádzajú do Podunajskej nížiny vzduchové hmoty zo severozápadu a severu, často sprevádzané búrlivým vetrom a rýchlymi zmenami počasia. Územie patrí do jednej z najveternejších oblastí Slovenska.

Merania rýchlosti vetra ukazujú, že najväčšiu priemernú rýchlosť aj častosť má severozápadný vietor. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní pripadá na zimné a jarné obdobie. V chladnom polroku (od októbra do marca) je priemerná rýchlosť vetra 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s.

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v júli až septembri. Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale umožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Najväčší počet hodín slnečného svitu pripadá na mesiac júl, najmenší na december. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 60 %, jasných dní je v priemere 47 za rok a zamračených 120 dní. Priemerný ročný počet dní s hmlou je asi 35.

Tab. Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C – stanica Gabčíkovo:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0
Priem ročná	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
teplota: 9,9 °C	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6

Zdroj: SHMÚ

Tab. Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm – stanica Gabčíkovo:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	32	33	37	43	56	62
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Ročný úhrn: 555 mm	60	48	42	48	50	44

Zdroj: SHMÚ

Tab. Priemerná častosť smerov vetra – stanica Gabčíkovo:

mesiac	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Bezvet.
Častosť smerov vetra v %	17,7	24,5	8,5	6,0	6,1	4,3	8,5	9,0	8,1

Zdroj: SHMÚ

Vegetácia

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy – *Ulmenion Oberd.*). Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viazu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradačné valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín, kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia subsp. danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokrývnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý.

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. V celom katastrálnom území nie sú takmer žiadne lesné pozemky. Zvyšky lužného lesa sú rozptýlené vo viacerých fragmentoch v podobe remízok a lesných pásov, najmä pozdĺž Čiližského potoka. Sú klasifikované takmer výlučne ako hospodárske lesy (94%). Z hľadiska drevinovej skladby má najväčšie zastúpenie jaseň (40,8%), javor (12,6%), agát (11,9%), topoľ (11%), topoľ šľachtený (9,2%), vrba (9,2%), dub (4,9%). Lesné pozemky majú výmeru 50,8 ha, t.j. 2,4 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia je rozptýlená pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, puфраčná, hydrická, atď. Druhové zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Líniový doprovod vodných tokov a kanálov dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria topole (*Populus sp.*), agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šípová (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*). Nelesná drevinová

vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci ornej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Mimo zastavaného územia obce má na poľnohospodárskej pôde takmer výlučný podiel orná pôda. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 1615,3 ha, t.j. 75,4 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na plochách dopĺňajúcich nelesnú drevinovú vegetáciu. Ďalej sa vyskytujú na podmáčaných plochách v terénnych depresiách a pozdĺž odvodňovacích kanálov. Vplyvom melioračných zásahov a poľnohospodárskej činnosti sa ich charakter zmenil. Špecifickým druhom trvalých trávnych porastov, ktoré sa pomerne hojne v riešenom území vyskytujú, sú podmáčané bylenné spoločenstvá. Ide najmä o trstové spoločenstvá, v ktorých dominujú trst' obyčajná, pálka širokolistá, pálka úzkolistá. V okolí sa vyskytujú aj slatiniská (*Tofieldetalia*, *Molinion coerulea*) a koreňujúce spoločenstvá stojatých vôd. Sú však veľmi ovplyvnené melioračnými zásahmi do okolia lokalít výskytu tejto vegetácie a okolitou poľnohospodárskou činnosťou. Trvalé trávne porasty podľa druhu pozemku v KN majú výmeru 91,5 ha, t.j. 4,3 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V riešenom území sa nachádzajú len malé plochy ovocných sádov na výmere 1,7 ha a viníc na výmere 0,1 ha.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 39,4 ha, čo predstavuje 3,3% z celkovej výmery katastrálnych území. Na verejných priestranstvách sa drevinová vegetácia nachádza v centre obce (pri obecnom úrade) a hlavne okolo jazierok, kde vytvára atraktívne scenérie. Jej drevinové zloženie tvoria breza, topoľ, agát, pagaštan, lipa, platan, tuja, smrek.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² za katastrálne územie Čiližská Radvaň

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	16152556
chmeľnice	0
vinice	1351
záhrady	287750
ovocné sady	17147
trvalé trávne porasty	915196
lesné pozemky	507544
vodné plochy	2094284
zastavané plochy a nádvoria	1191190
ostatné plochy	244665
spolu – k.ú.	21411683

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2019)

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek (reliéf, podklad, vegetácia). Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sme vychádzali z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). V rámci krajinnoekologickej syntézy boli vymedzené nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Riečna rovina s prevahou ornej pôdy – je prevládajúcim komplexom v katastrálnom území. Reliéf je rovinný a komplex je takmer celý intenzívne poľnohospodársky využívaný výlučne ako orná pôda. Zastúpenie prvkov zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia je minimálne.
- Riečna rovina s podmáčanými trvalými trávnyimi porastmi – komplex predstavuje viaceré lokality v terénnych zníženiach pri Čiližskom potoku, ktoré sú súčasťou SKUEV1227 Čiližské močiare. V menšom rozsahu sa podmáčané plochy nachádzajú aj v ďalších polohách.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja bol schválený uznesením Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja dňa 17.12.2014 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 33/2014. Záväzná časť Územného plánu regiónu Trnavského kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Čiližská Radvaň.

V záväznej časti ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. v oblasti regionálnych vzťahov

- 1.2.1. Rešpektovať a rozvíjať polohový potenciál Trnavského kraja predstavujúci rozmanité sídelné štruktúry a etnografické, ekonomické a kultúrno-historické špecifiká jednotlivých častí kraja.
- 1.2.2. Podporovať v sídelnom rozvoji Trnavského kraja vytváranie polycentrického konceptu územného rozvoja vo väzbe na centrá a osídlenie susediacich krajov,

- 1.2.7. Podporovať na území regiónu rozvoj sídelných rozvojových osí druhého stupňa podľa KURS:
  - 1.2.7.1. Žitnoostrovno-dunajskú rozvojovú os: Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo
- 1.2.9. Podporovať rozvoj regionálnych sídelných rozvojových osí štvrtého stupňa podľa ÚPN-R TTSK:
  - 1.2.9.16. Veľký Meder – Čiližská Radvaň – Medveďov

1.3. v oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu a podzemné zásoby pitných vôd vysokej kvality ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia:
  - 1.3.2.2. územnoplánovacími nástrojmi podporovať ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.4. v oblasti navrhovaných regionálnych centier osídlenia

- 1.4.12. Rešpektovať a podporovať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny, ktoré pri vyváženom polycentrickom rozvoji Trnavského kraja zohrávajú doplnkovú úlohu ponukou špecifických funkcií a ku ktorým patria: ... Čiližská Radvaň
- 1.4.13. Rešpektovať základné funkcie centier osídlenia TTSK ôsmej skupiny a podporovať ich rozvoj ako:
  - 1.4.13.1. urbanizované centrá štruktúry osídlenia menšieho rozsahu určené predovšetkým pre bývanie vo vidieckom prostredí.
  - 1.4.13.2. centrá určené predovšetkým pre funkcie mikroregionálneho a lokálneho významu.
  - 1.4.13.3. centrá pre základnú občiansku vybavenosť a sociálnu starostlivosť pre okolité vidiecke priestory, lokálne centrá hospodárskych aktivít, najmä primárneho a terciárneho sektoru.
  - 1.4.13.4. centrá podporujúce trvalú starostlivosť o krajinu a rozvoj krajinnej zelene.
  - 1.4.13.5. centrá s kvalitnými plnohodnotnými podmienkami bývania, umožňujúcimi formy „práce doma“, najmä v špecifických činnostiach terciéru, v oblasti vedy a techniky, rastu vzdelanosti, zvyšovania kvalifikácie a rozvoja zdravotníckej starostlivosti.
  - 1.4.13.6. dopravné zastávky, prípadne uzly lokálneho významu pre prepravu osôb.

- 1.4.13.7. centrá pre alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu s osobitne vymedzeným rekreačnými obcami.
- 1.4.13.8. centrá osídlenia rozvíjané na základe lokálnych a mikroregionálnych špecifik obcí.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1 v oblasti hospodárstva

- 2.1.3. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.

2.2. v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov.
- 2.2.4. Rešpektovať v územnom rozvoji pôdu, ako rozhodujúci potenciál pre rozvoj primárneho sektora hospodárstva, ktorý valorizuje ekonomickú aktivitu kraja a zvyšuje potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť na národnej úrovni.
- 2.2.6. Podporovať zvyšovanie výmer krajinskej zelene, najmä nelesnej drevinovej vegetácie, na neproduktívnych, resp. málo produktívnych poľnohospodárskych pozemkoch.

2.3. v oblasti ťažby

- 2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálneho využitia rešpektovaním výhradných ložísk, ložísk nevyhradených nerastov, chránených ložiskových území, chránených území pre osobitné zásahy do zemskej kôry, ako aj dobývacích a prieskumných území.
- 2.3.4. Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.

2.4. v oblasti sekundárneho sektoru – priemysel a stavebníctvo

- 2.4.1. Prehodnotiť pri obstarávaní ÚPN, vrátane zmien a doplnkov, opodstatnenosť plôch navrhovaného funkčného využitia výroby, priemyselnej produkcie, stavebníctva, skladového hospodárstva a logistiky v súvislosti s limitmi využitia územia, predovšetkým ochrany pôd a podzemných vôd.
- 2.4.3. Uprednostňovať intenzifikáciu existujúcich hospodárskych areálov, vrátane priemyselných parkov.
- 2.4.5. Opätovne umiestňovať aktivity priemyselnej výroby, skladov, logistiky a stavebníctva a ostatných sektorov do už existujúcich ale nevyužívaných areálov.

2.5. v oblasti terciárneho sektoru

- 2.5.3. Usmerňovať lokalizáciu aktivít terciárneho sektora do zastavaných území miest a obcí.

4.1. v oblasti rozvoja cestovného ruchu /turizmu

- 4.1.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie a podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany.
- 4.1.2. Vytvárať územné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu /turizmu ako jedného z najväčších generátorov zamestnanosti.
- 4.1.3. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím špecifickej prihraničnej polohy v podunajskom a záhorskom sídelnom páse stredoeurópskeho významu a na výhodné dopravné napojenia medzinárodného významu
- 4.1.5. Vytvárať územné podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu pre rozmanité príjmové skupiny a vekové kategórie obyvateľstva.
- 4.1.6. Podporovať jednoduché formy ubytovania v cestovnom ruchu šetrné k životnému prostrediu, podporovať rozvoj kempingov a táborísk.
- 4.1.8. Podporovať rozvoj rekreačnej vybavenosti v rekreačných územných celkoch, v zastavaných územiach obcí a v ich v kontaktoch pásmach
- 4.1.9. Využívať prednostne zastavané územia existujúcej rekreačnej vybavenosti a infraštruktúry, najmä v chránených územiach prírody a krajiny; využívať a podľa potreby intenzifikovať existujúce lokality cestovného ruchu /turizmu.
- 4.1.10. Podporovať rozvoj aktivít cestovného ruchu v sekundárnej krajinskej štruktúre Trnavského kraja na území podunajského regiónu cestovného ruchu, charakteristického najmä tradíciami vodáckej turistiky, bohatými archeologickými nálezmi, vodným dielom Gabčíkovo, vinohradmi na mierne zvlhčených terénoch Podunajskej roviny, vodnými mlynmi na Malom Dunaji, vodnými nádržami, rybníkmi a inými vodnými plochami a pod.

4.2. v oblasti jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu / turizmu

- 4.2.1. Podporovať rozvoj vidieckej turistiky, agroturistiky ako foriem cestovného ruchu šetrných k životnému prostrediu.
- 4.2.3. Podporovať budovanie a rozvoj agroturistických zariadení a areálov s významom rekreačnooddychovým a poznávacím, poľnohospodársko-produkčným, ekologickým a krajinotvorným.
- 4.2.4. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít prostredníctvom rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov.
- 4.2.11. Podporovať územný a kvalitatívny rozvoj siete náučných chodníkov, a tak sprístupňovať významné kultúrno-historické lokality, objekty, prírodné lokality a objekty verejnosti.

- 4.2.22 Nerozširovať súčasné chatové a záhradkárske osady do okolitého prírodného prostredia.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

5.2. v oblasti vody a vodných zdrojov a vodnej a veternej erózie

- 5.2.1. Chrániť a udržiavať sústavu vodných tokov a vodných plôch:
  - 5.2.1.1. podporovať proces revitalizácie – obnovy prírodného stavu ekosystému vodných tokov, vodných plôch a ich okolí, podporovať proces obnovy ramien významných vodných tokov ako vodných alebo mokradových ekosystémov.
- 5.2.2. Rešpektovať a chrániť oblasti prirodzenej akumulácie vôd – zdroje podzemných pitných vôd, minerálnych a geotermálnych vôd.
- 5.2.4. Zohľadňovať v územnom rozvoji princíp zadržiavania vôd v území – rešpektovať a zachovať sieť vodných tokov, suchých korýt, úžľabín vodných tokov, vodných plôch zabezpečujúcich retenciu vôd v krajine.
- 5.2.7. Upravovať odtokové pomery a vodný systém vo voľnej krajine i v zastavaných územiach.
- 5.2.8. Podporovať zadržanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch krajinnej zelene.
- 5.2.9. Pre ochranu pôdy proti účinkom veternej erózie podporovať zvyšovanie podielu vegetačného krytu v krajine – zachovať existujúce, navrhovať nové líniové alebo plošné prvky zelene ako vegetačný ochranný kryt, najmä v odkrytej poľnohospodárskej krajine.

5.3. v oblasti ochrany pôd

- 5.3.1. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

5.5. v oblasti radónového rizika a prírodnej rádioaktivity

- 5.5.1. Uprednostňovať pri výstavbe nových objektov tie oblasti na rozvoj urbanizácie, kde nie sú potrebné protiradónové opatrenia.

5.6. v oblasti odpadového hospodárstva

- 5.6.4. Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny a v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.1. v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať veľkoplošné chránené územia prírody (CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Záhorie a CHKO Dunajské luhy) ako aj

legislatívne vymedzené a navrhované maloplošné chránené územia prírody ležiace na území Trnavského kraja.

- 6.1.2. Rešpektovať a zohľadňovať sústavu chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorými sú vyhlásené chránené vtáčie územia: Dunajské luhy (SKCHVU007), Kráľová (SKCHVU010), Lehnice (SKCHVU012), Malé Karpaty (SKCHVU014), Záhorské Pomoravie (SKCHVU016), Ostrovné lúky (SKCHVU019), Úľanská mokraď (SKCHVU023), Sĺňava (SKCHVU026), Veľkoblahovské rybníky (SKCHVU034) a Špačínsko-nižnianske polia (SKCHVU054) ako aj navrhované územia európskeho významu (ÚEV).

6.2. v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 6.2.1 Rešpektovať a zohľadňovať všetky na území Trnavského kraja vymedzené prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu (tok rieky Dunaj, Malý Dunaj a okolie, Váh, niva rieky Moravy, svahy Malých Karpát, Bielych Karpát a Považského Inovca, mokraďové spoločenstvá).
- 6.2.2. Udržiavať zachované rozsiahlejšie plochy krajinnej zelene, rešpektovať terestrické aj hydrické biokoridory a biocentrá v územiach navrhovanej novej zástavby; nadviazať na systém zelene vo voľnej krajine a na systém sídelnej zelene.
- 6.2.3. Podporovať zvyšovanie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie v krajine.
- 6.2.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest, pozdĺž hraníc výrobných areálov.
- 6.2.5 Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území Trnavského kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako neprípustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.
- 6.2.8. Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.
- 6.2.12. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov spôsob prirodzenej obnovy, uplatňovať prirodzené druhové zloženie drevín.
- 6.2.13. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok.
- 6.2.14. Zabezpečiť bezbariérovosť migračného pohybu zveri a spojitosť prírodných prvkov cez dopravné koridory vo vhodne vymedzených lokalitách.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

- 7.1.4. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.
- 7.1.5. Usmerňovať a regulovať využitie pozemkov v súkromnom vlastníctve v cenných /chránených územiach prírody tak, aby sa našiel racionálny súlad s právami vlastníka, verejným záujmom a krajinou.
- 7.1.6. Pri územnom rozvoji rešpektovať a chrániť primárnu krajinu a jej geomorfologické a hydrogeologické charakteristiky vo všetkých jej typoch.
- 7.1.7. Formovať sekundárnu krajinnú štruktúru v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- 7.1.10. Podporovať budovanie krajinej zelene ako základného ekostabilizačného systému v krajine s významným krajnotvorným efektom.
- 7.1.11. Podporovať revitalizáciu vodných tokov a revitalizáciu skanalizovaných tokov a príľahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajnotvorných a estetických funkcií.
- 7.1.19. Podporovať rozvoj plôch krajinej zelene viazanej na iné funkčné plochy (napr. plochy poľnohospodárskych kultúr, plochy prímestskej rekreácie, rekreačných a hospodárskych areálov).

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania z hľadiska zachovania kultúrno-historického dedičstva

- 8.1.1 Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, vyhlásené kultúrne pamiatky vrátane ich prostredia, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny) a ich ochranné pásma vrátane ich krajinného kontextu (siluety, panorámy), ako aj objekty vedené v evidenciách pamätihodností miest a obcí. Rešpektovať a zohľadňovať zásady ochrany pamiatkových území.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska nadradeného verejného dopravného vybavenia

9.3. cestná doprava

- 9.3.1. Rešpektovať trasovanie ciest zaradených podľa európskej dohody AGR, lokalizovaných v Trnavskom kraji:
  - 9.3.1.5. E 575 - (Bratislava) – Dunajská Streda – Medveďov – (MR/Vámoszabadi).
- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh

cestných komunikácií“ – ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v zastavanom území kraja.

9.8. hromadná preprava osôb

- 9.8.8. Rozvíjať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny ako významné prestupné body hromadnej prepravy mikroregionálneho významu.

9.9. cyklistická doprava

- 9.9.2. Rezervovať územný koridor pre výstavbu cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.
- 9.9.3. Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v službnej doprave a v rekreačnej doprave.

10. Zásady a regulatívy nadradeného technického vybavenia

10.2. v oblasti zásobovania vodou

- 10.2.1. Akceptovať pásma ochrany potrubí existujúceho verejného vodovodu a kanalizácie, ako aj manipulačný pás pri diaľkových vodovodoch a kanalizačných zberačoch.

10.3. v oblasti odkanalizovania územia

- 10.3.1. Dobudovať čistiarne odpadových vôd (ČOV) a kanalizačných sietí v oblastiach s chýbajúcou kanalizáciou a zvyšovať celkový počet domov pripojených na kanalizačnú sieť.
- 10.3.2. Prednostne budovať kanalizáciu a ČOV v obciach okresov Dunajská Streda a Galanta ako prevenciu znečisťovania zásob vysokokvalitných podzemných zdrojov pitných vôd.

10.5. v oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.5.3. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, uzlové oblasti, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.).

10.6. v oblasti zásobovania plynom

- 10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej a navrhovanej plynovodnej siete a s tým súvisiace areály a zariadenia.
- 10.6.2. Rešpektovať všetky stanovené ochranné a bezpečnostné pásma nachádzajúce sa alebo priestorovo zasahujúce do riešeného územia.

10.9. v oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

Verejnoprospešné stavby

13.6. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

- 13.6.1. Stavby cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.

14.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 14.3.1. Nové stavby pre odvedenie a čistenie odpadových vôd.

2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Obec Čiližská Radvaň patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Dunajská Streda a Trnavského kraja. Okres Dunajská Streda má rozlohu 1074,6 km² a 121 891 obyvateľov.

Juhovýchodná časť okresu Dunajská Streda sa nachádza v území ťažiska osídlenia miestneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami, ktoré sa prejavujú najmä na osiach spájajúcich okresné centrum s Veľkým Mederom a Gabčíkovom. V tejto časti okresu už slabnú aglomeračné väzby hlavného mesta (prejavujú sa najďalej po Dunajskú Stredu). Potenciálne sa tu však rozvíjajú aglomeračné väzby na mesto Győr, ktoré je najvýznamnejším hospodárskym a kultúrnym centrom západného Maďarska a jeho vzdialenosť od štátnej hranice je len 7 km, od obce Čiližská Radvaň asi 15 km po hranicu aglomerácie. Okolie mesta Győr sa v poslednom období veľmi dynamicky rozvíja a patrí k hospodársky najvyspelejším častiam Maďarska, najmä vďaka strategickej polohe na významnom multimodálnom dopravnom koridore, spájajúcom Budapešť a Viedeň.

Novým impulzom pre formovanie priestorových väzieb bol spoločný vstup oboch krajín do EÚ, čím sa odstránil bariérový efekt štátnej hranice a umožnil sa voľný pohyb osôb. Rozvoj územia čoraz významnejšou mierou ovplyvňuje región prihraničného mesta Győr, kde je zamestnaná časť pracovnej sily obce. Južná časť okresu, ako aj samotná obec Čiližská Radvaň, je s mestom Győr priamo spojená prostredníctvom komunikačno-sídelsej rozvojovej osi, reprezentovanej európskym koridorom E575. V ÚPN regiónu je definovaná ako rozvojová os štvrtého stupňa.

Z hľadiska medzisídelných väzieb na hierarchicky nadradené sídla je určujúcou väzba na Veľký Meder (8 650 obyv.), ktorý je najbližším sídlom mestského typu, intenzívne väzby z hľadiska administratívnej príslušnosti sú aj na Dunajskú Stredu (22 643 obyv.). Ako kultúrne a hospodárske centrá sa však výraznejšie uplatňujú mestá Komárno (34 160 obyv.) a Győr (220 000 obyv.).

Lokálne vzťahy určujú väzby so susednými obcami. V danom území sú veľmi intenzívne a prejavujú sa vo všetkých oblastiach hospodárskeho a kultúrno-spoločenského života. Obec Čiližská Radvaň plní dôležitú funkciu centra voči ďalším 6 okolitým obciam – Baloň, Kľúčovec, Sap, Ňárad, Pataš, Medveďov. Obyvatelia týchto obcí využívajú zariadenia občianskej vybavenosti – základnú školu a zdravotné stredisko, ktoré sú sústredené v Čiližskej Radvani. Najintenzívnejšie väzby sú s obcou Baloň, s ktorou je obec Čiližská Radvaň urbanisticky zrastená, pričom vybavenostné centrum je sústredené na spojnici medzi oboma obcami.

Funkcie vybavenostného centra obec Čiližská Radvaň získala v rámci presadzovania koncepcie strediskovej sústavy osídlenia v 70. rokoch 20. storočia. V tomto období bola definovaná ako stredisko miestneho významu (stredisková obec) a bolo vymedzené jej spádové územie. Aj po zrušení strediskovej sústavy v 90. rokoch medziobecná spolupráca pokračovala. Územie tvorené uvedenými siedmimi obcami rešpektovalo prirodzenú spolupatričnosť a kooperačné väzby obcí, ktoré historicky, fyzickogeograficky a od roku 1771 aj administratívne a vytváralo samostatný celok, nazývaný Medzičilizie (maď. Csilizköz).

Mikroregionálna spolupráca bola v roku 2000 zakotvená aj v podobe inštitucionalizovaného združenia obcí s názvom Mikroregión Medzičilizie. Sídлом mikroregiónu je Čiližská Radvaň. Po roku 2002 došlo k rozšíreniu združenia o ďalšie obce okresov Dunajská Streda a Komárno.

Z hľadiska riešenia záujmového územia v územnom pláne obce Čiližská Radvaň sú naznačené väzby na okolité sídla mikroregiónu, ako aj na mesto Veľký Meder. Týkajú sa predovšetkým dopravného a technického vybavenia.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

V dlhodobom časovom úseku sa počet obyvateľov obce postupne zvyšuje. Za posledných 130 rokov sa počet obyvateľov takmer zdvojnásobil – od roku 1880, keď mala obec 664 obyvateľov stúpol až na 1277 v roku 2005. Rast však nie je kontinuálny, ale v 10 až 20 – ročných intervaloch sa striedali obdobia výraznejšieho rastu a mierneho poklesu. K najvýznamnejším úbytkom obyvateľstva došlo v priebehu 1. a 2. svetovej vojny.

Posledné obdobie poklesu počtu obyvateľov nastalo medzi rokmi 1961–1970 v dôsledku zničenia obce a značnej časti bytového fondu počas povodne v roku 1965.

Od 70. rokov 20. storočia počet obyvateľov obce sústavne stúpa a tento rast mal značnú dynamiku. Hlavným rozvojovým impulzom bolo zaradenie obce Čiližská Radvaň v rámci koncepcie strediskovej sústavy osídlenia medzi strediská miestneho významu. Preferencia rozvoja strediskových obcí zo strany štátu priniesla obci Čiližská Radvaň migračné zisky z okolitých obcí, ktoré naopak zaznamenávali úbytok počtu obyvateľov. Najväčšie úbytky boli od roku 1970 v obciach Klúčovec, Medved'ov a Ňárad, relatívne stabilný ostal počet obyvateľov len v obci Baloň.

Tento trend pretrval aj po zrušení koncepcie strediskovej sústavy do súčasnosti a ďalej sa až donedávna posilňoval. V 20-ročnom období (1970-1991) stúpol počet obyvateľov o 70, v nasledujúcom 10-ročnom období (1991-2001) už o 99 a za ďalšie len 4-ročné obdobie (2001-2005) až o 59. V roku 2005 počet obyvateľov dosiahol 1277, čo je zrejme historické maximum. Do roku 2018 však znovu klesol na 1170 obyvateľov.

Z hľadiska migračných pohybov obec Čiližská Radvaň dlhodobo vykazovala výrazne pozitívnu migračnú bilanciu, ktorá bola hlavným zdrojom rastu počtu obyvateľov v obci. Podľa posledných údajov sa však ukazuje, že sa definitívne vyčerpal potenciál okolitých obcí spádového územia zabezpečovať obci Čiližská Radvaň migračné prírastky. Pokiaľ do roku 2004 bol každoročne počet prisťahovaných podstatne vyšší ako počet odsťahovaných, od roku 2007 sa tento pomer otočil a odvtedy už obec v žiadnom roku (okrem roku 2017) nezaznamenala migračný prírastok. Istý limitovaný potenciál predstavuje už len sťahovanie časti mestského obyvateľstva z Veľkého Medera. Tento jav už niekoľko rokov prebieha, čo dokumentuje skutočnosť, že mesto Veľký Meder zaznamenáva negatívnu migračnú bilanciu. Vývoj počtu obyvateľov však bude primárne závisieť od ekonomickej situácie v regióne, dostatku pracovných príležitostí, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry. V sledovanom 10-ročnom období obec zaznamenala migračný úbytok aj prirodzený úbytok. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Tab. Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	692
1880	664
1890	824
1900	812
1910	978
1921	958
1930	1031
1940	923
1948	926
1961	1080
1970	1049
1980	1068
1991	1119
2001	1218
2011	1205

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu až 131, pričom oproti údajom z roku 2001, keď dosahoval hodnotu 121, ide o mierne zvýšenie (súčasne sa zvýšil vek odchodu do dôchodku).

Oproti situácii pred 20 – 30 rokov sa výrazne znížil podiel obyvateľov v predproduktívnom veku. Nárast sa presunul do kategórie obyvateľov v produktívnom a v menšej miere aj v poproduktívnom veku. Práve podiel obyvateľov v produktívnom veku je vysoký – v roku 2011 predstavuje až 74,7%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky pre výchovu mladej generácie, ani pre starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej bytovej výstavby.

Tab. Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Rok	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1205
z toho muži	594
z toho ženy	611
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	173
Počet obyvateľov v produktívnom veku	900
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (65+)	132

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2008	7	17	26	39	1226
2009	11	4	13	13	1232
2010	8	12	17	22	1223
2011	7	15	15	14	1216
2012	12	19	19	24	1199
2013	8	10	10	20	1202
2014	8	11	11	26	1193
2015	10	14	14	16	1182
2016	4	14	7	19	1160
2017	12	13	14	11	1162
Spolu	87	129	146	204	

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Čiližská Radvaň spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme stabilizáciu počtu obyvateľov na úrovni 1150 - 1200 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. K maďarskej národnosti sa hlási 93,6 % obyvateľov.

Z hľadiska štruktúry náboženského vyznania je situácia v obci v porovnaní s inými obcami okresu špecifická. Obyvateľstvo je fragmentované na tri približne rovnako veľké skupiny – obyvateľov hlásiacich sa k rímskokatolíckej cirkvi, reformovanej kresť. cirkvi a obzvlášť významný je podiel obyvateľov bez vyznania alebo s nezisteným vyznaním. V súčasnosti mierne prevažujú obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi (39,7% : 36,7%). V roku 1991 bol pomer obrátený (33,8% : 36,2%). Ide o prejav všeobecnej tendencie príklonu obyvateľstva k majoritnému vyznaniu, najmä z radov pôvodne nábožensky nevyprofilovaného obyvateľstva. V roku 1848 bol podiel veriacich reformovanej cirkvi až 72,3%.

Tab. Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
	65	1128	9	3

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	reformovaná kresť. cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	478	442	30	222	33

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje až 52,5%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu.

Rozhodujúca časť ekonomicky aktívnych obyvateľov naďalej nachádza zamestnanie v poľnohospodárstve. Najvýznamnejším zamestnávateľom je poľnohospodársky podnik Medzičilizie, a.s., ktorý v súčasnosti v rámci prevádzok v obciach mikroregiónu má do 150 zamestnancov. Z uvedeného počtu sa v prevádzkach na území obce nachádza takmer polovica pracovných miest. Počet pracovných miest v podniku sa postupne znižoval (v roku 1974 mal až 1420 zamestnancov). Z ďalších poľnohospodárskych subjektov pôsobiacich v území poskytujú pracovné príležitosti v obci Dan-Slovakia Agrar, a.s. vo

farme Vrbina, CORN CORPORATION, s.r.o. a AGRONET, s.r.o. V poľnohospodárskej výrobe sa prejavuje sezónnosť prác, čo vplýva aj na stálosť pracovných miest.

V sfére drobného podnikania a služieb je asi 60 pracovných miest – väčšinou samostatne zárobkovo činných osôb. Vo verejných službách obce je do 30 pracovných miest (obecný úrad, materská škola, opatrovatelia, kultúrny dom, zdravotné stredisko).

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 318 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 196 obyvateľov a 85 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo).

Za prácou mimo obec odchádzalo 452 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 71%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou sú okrem Veľkého Medera, Dunajskej Stredy a Komárna, najmä priemyselné podniky v Gyóri a iných mestách v Maďarsku. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab. Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	633
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	52,5
pracujúci (okrem dôchodcov)	511
pracujúci dôchodcovia	5
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	34
nezamestnaní	113
študenti	85
osoby v domácnosti	6
dôchodcovia	241
príjemcovia kapitál. príjmov	2
iná a nezistená	21
deti do 16 rokov	187

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s rozšírením výrobného územia, čo bude mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Predbežne sa odhaduje vytvorenie 30 nových pracovných miest. Ďalšie pracovné miesta vzniknú v sektore služieb pre obyvateľstvo. Zvýšením počtu pracovných príležitostí v obci by sa tiež znížila odchádzka za prácou.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Kompozičnú osnovu sídla predurčil priebeh hlavných komunikačných osí – dnešných ciest III. triedy. Pozdĺž nich sa formovala pôvodná uličná zástavba obce. Neskôr sa táto kostra doplnila o dva paralelné uličné okruhy a ďalšie ulice. Tieto kompozičné osi a ich priestorové pôsobenie sú v návrhu rešpektované. V 2. polovici 20. storočia došlo rozširovaním zástavby k urbanistickému zrasteniu obcí Čiližská Radvaň a Baloň do jedného celku. V tejto polohe – na spojnici oboch obcí bolo lokalizované spoločné centrum, reprezentované zariadeniami občianskej vybavenosti celoobecného a mikroregionálneho významu. Urbanistická štruktúra obce si zachovala organickú formu vďaka prirodzenému naviazaniu nových ulíc na pôvodný pôdorys obce, ako aj vďaka zastúpeniu viacerých prvkov prírodného charakteru priamo v urbanistickej štruktúre. Funkciu prírodných prvkov plní odvodňovací kanál a jazierka s okolím upraveným pre účely oddychovej zóny.

Ohraničujúcim prvkom sídla z juhovýchodnej strany je koridor cesty I/13. Za ním sa nachádza už len jedna enkláva obytnej ulice a ďalej osada Vrbina. Osada predstavuje vývojovo samostatný celok tzv. kolonizačnej osady z medzivojnového obdobia. V súčasnosti je však z priestorového hľadiska jej dominantnou časťou farma s veľkokapacitným chovom ošípaných. Poľnohospodárske stavby sa uplatňujú ako hlavné dominanty obce aj v ďalších polohách. Objemovými aj výškovými dominantami z pohľadového smeru od obce Pataš sú batérie obilných síl. Úplne zakrývajú kostol ako historickú dominantu obce. Vnímanie kostola ako lokálnej dominanty je v podstate možné len z niektorých vnútorných priestorov obce. Čiastočne dominantné priestorové pôsobenie majú aj novšie objekty vybavenostného centra. Inak prevažuje málopodlažná zástavba samostatne stojacich rodinných domov.

Navrhovaná nová výstavba zachováva a podporuje kompaktný pôdorys obce. Väčšina navrhovaných rozvojových plôch využíva priestorové rezervy v existujúcej zástavbe. Je lokalizovaná v zastavanom území obce, v prielukách a väčších záhradách. Zostávajúce voľné prieluky v uličnej fronte navrhujeme zastavať s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru. Navrhovaná uličná sieť je prirodzene prepojená s existujúcou uličnou sieťou.

Hlavný ťažiskový priestor obce je predurčený polohou uzlových priestorov so zariadeniami občianskej vybavenosti, ako aj kompozičnými osami a ich krížením. Predstavuje centrálnu zónu obce a v zmysle týchto kritérií je centrálna zóna obce definovaná aj v grafickej časti. Navrhujeme uskutočniť jej komplexnú revitalizáciu, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev. Zámerom je vytvoriť tu plnohodnotné centrum, ktoré by sa svojimi estetickými hodnotami mohlo stať nositeľom identity obce.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce sa objekty tradičnej ľudovej architektúry zachovali len ojedinele, nakoľko väčšina pôvodnej zástavby bola zničená pri povodni v

roku 1965. Prevládajú preto novšie domy na štvorcovom pôdoryse so stanovými alebo plochými strechami (iné typy striech sa vyskytujú zriedkavejšie).

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každý priestorový celok. Na väčšine zastavaného územia obce sú povolené dve nadzemné podlažia.

Na prekrytie domov sa odporúčajú sedlové strechy, prípadne valbové, polvalbové a stanové strechy, so sklonom od 35° do 50°. Neodporúčajú sa ploché, pultové a manzardové strechy. Použité by mali byť tradičné materiály striech. Taktiež by sa v obytnej zástavbe malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplození vyšších ako 1,5 m a vyššie konštrukcie budovať len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. dvojdomy, radovú zástavbu (okrem jej tradičnej formy) nie je v obci vhodné realizovať.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované limity prírodného charakteru (vodné toky) a územnotechnické limity (cesty I. a III. triedy, siete technickej infraštruktúry).

2.5.2 Konceptia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Krajinnú štruktúru Žitného ostrova tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinným reliéfom a nízkym zastúpením atraktívnych krajinnno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria polia, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov. Poľnohospodárska pôda veľkoblokových pôdnych celkov predstavuje monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Obraz krajiny neobsahuje veľa prvkov prírodného rázu, charakteristickým prvkom je však hustá sieť odvodňovacích kanálov, ktoré sú významným prvkom identity krajiny v tomto regióne. Územie má minimálnu výmeru lesov.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Zastúpenie rušivých prvkov scenérie krajiny je minimálne – okrem líniových stavieb ciest a elektrických vedení VN sa medzi ne zaraďujú dominanty obilných síl a veľkokapacitných maštali.

V odlesnenej krajine je potrebné posilniť a revitalizovať existujúcu líniovú zeleň. Navrhujeme rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou líniovej zelene – stromoradií a alejí. Líniovú zeleň navrhujeme nielen na zabezpečenie pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdných celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich tradičné krajinné štruktúry. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrne členitá a druhovo bohatá. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia výrobnéj funkcie a obytnej funkcie. Táto zeleň bude mať primárne hygienické funkcie. Kompozičné i hygienické dôvody má návrh výsadby líniovej zelene na rozhraní zástavby a ornej pôdy.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. Odporúča sa revitalizácia verejnej zelene v centre obce a okolo jazierok. V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa počíta s výsadbou líniovej (alejovej) zelene. Podiel ozelenenia by mal v zastavanom území dosiahnuť aspoň 40%.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Obec sa prvý raz spomína roku 1252. Názov obce Villa Rodovan, Rodvan, je pravdepodobne odvodený z rodu Rád, ktorí boli majiteľmi obce až do začiatku 15. storočia. V 15. storočí patrila Dóczyovcom, od roku 1544 Komorjaiovcom a Lipcseiovcom, v roku 1555 k nim pribudla ešte aj rodina Dersffy. V roku 1580 patrilo územie podpalatínovi Istvánffymu. V 18. storočí tu mali majetky aj gróf Illésházy, neskôr aj gróf Batthyány a v 19. storočí gróf Bethlen. V roku 1787 mala obec 41 domov a 298 obyvateľov, 1828 79 domov a 432 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Roku 1861 obec postihol veľký požiar a celá vyhorela, pričom bol poškodený aj kostol.

Od roku 1771 do 1918 patrilo územie obce k Rábskej župe a do okresu Tósziget–Csilizköz, do roku 1938 bolo súčasťou okresu Dunajská Streda. V rokoch 1938–1945 bolo územie pričlenené k Maďarsku a stalo sa súčasťou okresu Komárno. Od r. 1945 do r. 1960 bolo súčasťou okresu Čalovo a od roku 1960 je znovu súčasťou okresu Dunajská Streda.

V medzivojnovom období počas tzv. kolonizačnej vlny vytvorili reparceláciou veľkostatkov v lokalite Vrbina (Füzes) osadu Vrbina, s vlastnou školou. Charakter osady je z hľadiska ochrany pamäte miesta žiaduce zachovať, bez ďalšieho rozširovania výrobných kapacít. V roku 1948 založili v osade ŠM, v roku 1950 v obci JRD. V roku 1965 postihla obec ničivá povodeň, ktorá poškodila väčšinu domov.

Na území obce Čiližská Radvaň sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Nachádzajú sa tu však architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kostol reformovanej cirkvi – klasicistický objekt s barokovými prvkami, postavený v roku 1794 zrejme na starších gotických základoch. Ide o jednoloďový priestor s rovným uzáverom, krytý rovným stropom. Fasáda je členená kordónovou rímsou, vstavaná veža so zvukovými oknami je krytá baňou. Objekt bol prestavaný po požiari v roku 1908, obnovený v roku 1989. Klasicistické dvojkrídlové drevené vstupné dvere kostola z konca 18. storočia sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako hnutelná národná kultúrna pamiatka
- ústredný kríž cintorína – v areáli miestneho cintorína, v jednoduchej ohrádke. Na mohutnom štvorbokom podstavci je vysoký kríž s rovným ukončením ramien kríža, s kovovým korpusom, na podstavci pod krížom je kamenná socha Bolestnej Panny Márie. Na nápisovej tabuli umiestnenej na čelnej strane podstavca je datovanie – 1848.
- dobové náhrobné kamene v areáli cintorína (z konca 19. a začiatku 20. storočia; niektoré v ozdobnej kovovej ohrádke. Časť starších náhrobných kameňov je sústredená pri severozápadnom oplotení areálu cintorína.
- pomník padlým v 1. svetovej vojne – v areáli cintorína, v blízkosti domu smútku, z roku 1921. Kamenný pomník v tvare obelisku na hranolovom podstavci, osadený na dvojstupňovom pódiu. Na čelnej strane je vrytý nápis s datovaním.
- pomník padlým v 1. svetovej vojne – novodobý, v areáli cintorína, v blízkosti domu smútku. Vertikálna kamenná platňa v tvare stojateho obdĺžnika, osadená na nízkom jedноступňovom pódiu, na čelnej strane s menami padlých občanov v 1. svetovej vojne.
- pomník padlým v 2. svetovej vojne – novodobý, v areáli cintorína, v blízkosti domu smútku. Na dvojstupňovom pódiu osadená vertikálna kamenná platňa v tvare stojateho obdĺžnika, na čelnej strane s menami obetí 2. svetovej vojny.
- zvonica – pri hlavnej ceste pred budovou materskej školy. Zvonica je jednoduchej kovovej konštrukcie zastrešená plechovou ihlanovou strieškou, vo vrchole s kovovým krížom.
- obytný dom č. 26 – ľudový dom so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom, pravdepodobne z 2. polovice 19. storočia. Ide o malý jednopodlažný objekt s pôdorysom v tvare „L“ s trstinovou strechou, so zachovanými dobovými vedľajšími stavbami v severozápadnej časti pozemku.
- ďalšie objekty so zachovanej historickej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom

- vyrezávaný drevený pamätný stĺp na pamiatku povodne v roku 1965 – pred budovou obecného úradu
- vyrezávané družobné stĺpy z r. 1990 – dar družobnej obce Réty (Reci) z Rumunska
- pôvodný objekt sýpky v osade Vrbina z 20. rokov 20. storočia

Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú panorámu zástavby. Taktiež je potrebné zachovať vidiecky (historický) charakter zástavby a charakter historického pôdorysu pozdĺž hlavnej ulice – v úseku od kostola juhovýchodným smerom, kde bola v minulosti situovaná historická zástavba). Pri obnove, prestavbe alebo výmene stavebného fondu v tejto časti obce je pre zachovanie historického rázu najstaršej časti obce nutné zachovať historické umiestnenie stavby na pozemku, mierku pôvodnej zástavby. Zachovať je potrebné taktiež charakter zástavby kolonizačnej osady Vrbina zo začiatku 20. storočia.

Z dôvodu možnej existencie archeologických nálezov na celom riešenom území musí byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- investor, resp. stavebník každej stavby, vyžadujúcej si zemné práce, si od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných archeologických nálezov a nálezísk
- o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Trnava v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia plôch

- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy (vrátane napr. ČSPH). Závazný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab. Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Obytné územie B1	2 NP	35 %
Obytné územie B2	2 NP	25 %
Zmiešané územie Z1	2 NP	40 %
Rekreačné územie R1	1 NP	10 %
Výrobné územie V1	1 NP	30 %
Výrobné územie V2	2 NP	30 %
Výrobné územie V3	1 NP	30 %

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Čiližská Radvaň plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Prítomná je aj výrobná funkcia. Súčasnú funkčné zónovanie obce v plnej miere rešpektujeme a ďalej rozvíjame.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Navrhované riešenie uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Výrobné územie obce pozostáva z viacerých výrobných areálov. Rozšíri sa o plochy pri ceste I/13, bezprostredne nadväzujúce na existujúce výrobné územie.

Rekreačné územie predstavuje športový areál. Rekreačné funkcie plní aj príľahlá sídelná zeleň s jazierkami.

Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť sa prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou. Podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom vybudovaných spevnených komunikácií (asfaltových alebo betónových), ako aj napojenie na inžinierske siete.

Určenie prevládajúcich funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- výrobné územie
- rekreačné územie
- zmiešané územie

Obytné územie sú plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Obytné územie obsahuje aj plochy na občianske vybavenie.

Výrobné územie sú:

- plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
- plochy pre priemyselnú výrobu

- plochy pre poľnohospodársku výrobu; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Rekreačné územie obsahuje časti územia obce, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy sú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu obytných budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie.

Uvedené definície prevládajúcich funkčných území vychádzajú z ustanovení § 12, ods. 10 – 14 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Tab. Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie
1	5,3680	obytné územie
2	0,4298	obytné územie
3	1,4520	obytné územie
4	0,5265	obytné územie
5	0,4176	obytné územie
6	0,3548	obytné územie
7	0,5913	obytné územie
8	0,3782	obytné územie
9	1,0570	obytné územie
10	0,3910	obytné územie
11	2,6260	výrobné územie
prieluky	1,5404	obytné územie

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia. Do výrobného územia sa zaraďuje rozvojová plocha č. 11.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať minimálne 75% funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení. Obmedzujúce funkčné využívanie môže predstavovať maximálne 25% funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Názvy plošných javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré plošné javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky tak, ako sú uvedené v tabuľke.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1, B2

V obytnom území B1 sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch a prieluk je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a v záhradách; podmienkou je možnosť napojenia na verejné dopravné a verejné technické vybavenie.

Celok B1 tvorí existujúca obytná zástavba (s výnimkou osady Vrbina), voľné prieluky a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

V obytnom území B2, ktorý tvorí existujúca zástavba kolonizačnej osady Vrbina, sa počíta so zachovaním rodinných domov vidieckeho charakteru nižšej intenzity zástavby bez predpokladu rozširovania, s drobnochovom.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
B1	bývanie v rodinných	príslušné verejné technické	bývanie v bytových domoch

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	domoch	<p>vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia</p> <p>základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu a so zastavanou plochou do 200 m²</p> <p>nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m²</p> <p>ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia</p>	<p>poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobného chovu</p> <p>priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)</p> <p>skladovanie a logistika</p> <p>občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu</p> <p>technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>
B2	bývanie v rodinných domoch	<p>príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia</p> <p>nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky</p> <p>ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia</p>	<p>bývanie v bytových domoch (okrem existujúceho)</p> <p>poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - okrem drobného chovu</p> <p>priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)</p> <p>skladovanie a logistika</p> <p>občianske vybavenie</p> <p>technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie Z1 (centrálne zóna obce)

Zmiešané územie tvorí centrálna zóna obce - zástavba pri ceste III/1403, smerom na obec Baloň – podľa vymedzenia v grafickej časti. Centrálna zóna obce má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	bývanie v bytových domoch (len existujúce) bývanie v rodinných domoch základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavňích a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia verejná zeleň	poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - okrem drobného chovu priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby) skladovanie a logistika občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Rekreačné územie predstavuje existujúci športový areál s futbalovým ihriskom, ktorý sa zachová, dobuduje a doplní sa jeho vybavenie.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	bývanie výroba akéhokoľvek druhu skladovanie a logistika občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1, V2, V3

Výrobné územie V1 predstavuje existujúca farma Čiližská Radvaň – na severnom okraji obce. Zachová sa s možnosťou intenzifikácie v medziach stanovených limitov.

Výrobné územie V2 je určené pre výrobu, prevažne poľnohospodársku s výnimkou živočíšnej výroby a bez negatívnych a rušivých vplyvov. Rozšíri sa o novú plochu skladov, lokalizovanú vo výhodnej polohe pri ceste I/13. Je vymedzené v rozsahu existujúcich hospodárskych dvorov skleníkového hospodárstva (pri geotermálnom vrte) a kukuričných síl (na severnom okraji obce, v kontakte s obytným územím), s Ekodvorom a kompostárňou, ako aj navrhovanej rozvojovej plochy č. 11.

Výrobné územie V3 predstavuje existujúca farma Vrbina, ktorá sa zachová, bez predpokladu ďalšieho rozširovania a intenzifikácie.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby – len v kapacite existujúcich objektov	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia nepoľnohospodárska výroba (vrátane stavebnej výroby), výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, komunálnych prevádzok) - bez negatívnych a rušivých vplyvov skladovanie a distribúcia - miestneho významu komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním plochy ochrannej a areálovej zelene	priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie skladovanie a logistika vyššieho významu bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a návštevníkov) šport a rekreácia
V2	poľnohospodárska výroba (bez živočíšnej výroby) skladovanie a distribúcia – miestneho významu	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby (vrátane stavebnej výroby) – bez negatívnych a rušivých vplyvov komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním odpadové hospodárstvo (zberný dvor, kompostovisko) – len miestneho významu a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie plochy ochrannej a areálovej zelene	živočíšna výroba priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie skladovanie a logistika vyššieho významu bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a návštevníkov) šport a rekreácia
V3	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby – len v súčasnom rozsahu a bez negatívneho vplyvu na okolité obytné územie	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním plochy ochrannej a areálovej zelene	priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie skladovanie a logistika vyššieho významu bývanie (okrem ubytovania)

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
			zamestnancov) šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby K1, K2

Územie voľnej krajiny K1 je intenzívne poľnohospodársky využívané prevažne ako orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES. Ide o riečnu rovinu s ornou pôdou, ktorá predstavuje celé katastrálne územie s výnimkou existujúcej zástavby so sídelnou zeleňou a jej navrhovaného rozšírenia.

Sídelná zeleň, vymedzená ako celok K2, nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň, hlavne okolo jazierok, špeciálna zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé kultúry, trvalé trávne porasty) nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – len stavby na mieste zastavaných plôch alebo ostatných plôch (podľa KN), prípadne stavby a prístrešky, ktoré nie sú trvalými stavbami a nevyžadujú trvalý záber poľnohospodárskej pôdy (napr. poľné hnojisko, kompostovisko atď.) doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín
K2	záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu verejná zeleň vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len existujúci areál cintorína vodné plochy	ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Obec Čiližská Radvaň v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, ale zastúpené sú aj bytové domy. Bytové domy nevytvárajú súvislú sídliskovú zástavbu a nachádzajú sa najmä v osade Vrbina.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,12, čo je mierne nad priemerom SR aj okresu Dunajská Streda. Na základe kritérií výmery, počtu miestností, vybavenia ústredným kúrením a kúpeľnou možno štandard bytov hodnotiť ako relatívne vysoký, v porovnaní s inými obcami vidieckeho typu. Štandard bytov a úroveň bývania v žiadnom z ukazovateľov nezaostáva za priemerom okresu Dunajská Streda.

Podiel neobývaných bytov predstavuje len 6,5% z celkového počtu bytov. Ide o mimoriadne nízky podiel, ktorý svedčí o značnom dopyte po bytoch v obci. Vzhľadom k obmedzenej investičnej vitalite domácností sa nerealizovala rozsiahlejšia výstavba a v rokoch 2001 – 2011 bolo v obci postavených len 14 domov a v predchádzajúcej dekáde len 24 domov. Dopyt po bývaní v obci sa realizoval intenzifikáciou využitia existujúceho bytového fondu (rekonštrukciou objektov) a zvýšením podielu spoločne bývajúcich domácností.

Tab. Počet domov a bytov

domy spolu	345
trvale obývané domy	322
z toho rodinné domy	305
z toho bytové domy	11
z toho iné	1
neobývané domy	23
byty spolu	398
trvale obývané byty spolu	372
z toho v rodinných domoch	293
z toho v bytových domoch	56
z toho iné	20
neobývané byty spolu	26

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
23	254	24	14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z uvedenej analýzy vyplýva, že nadpriemerná obložnosť bytov a nízka rezerva neobývaných bytov neumožňuje intenzifikáciu využitia existujúceho bytového fondu. Ďalší nárast počtu obyvateľov obce je reálny len v prípade realizácie výstavby nových bytov.

Bolo preto nutné vymedziť nové plochy pre výstavbu, ako aj prieluky v existujúcej zástavbe.

Najväčšia rozvojová plocha č. 1 s kapacitou pre 24 rodinných domov sa navrhuje v južnej časti obce. Južne od existujúcej enklávy ulice sa navrhuje ďalšia paralelná ulica pre 14 rodinných domov. S využitím voľnej plochy medzi existujúcou ulicou a cestou I/13, ktorá bola navrhovaná v doterajšom územnom pláne obce, sa uvažuje len ako s výhľadovou rezervou, vzhľadom na priestorové limity (kolízia s vonkajším elektrickým vedením VN, ochranné pásmo cesty I. triedy). Rozvojová plocha č. 9 je lokalizovaná na západnom okraji obce a má kapacitu 7 domov. Ostatné navrhované rozvojové plochy č. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 predstavujú už len zvyškové plochy v existujúcej zástavbe, s kapacitou 3 - 4 rodinné domy. Okrem toho boli v zástavbe identifikované aj početné menšie prieluky pre výstavbu 1 - 2 rodinných domov (bez číselného označenia).

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. Rozvojové plochy označené číselným označením sú určené pre I. a II. etapu výstavby. V I. etape (do r. 2030) sa predpokladá výstavba v prielukách a na rozvojových plochách č. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8. Ostatné rozvojové plochy sú indikatívne alokované pre II. etapu výstavby (do r. 2035). Výhľadovo sú pre ďalšie rozšírenie obytného územia vyčlenené ďalšie tri plochy.

Navrhované rozvojové plochy č. 1 - 10 majú spolu s prielukami celkovú kapacitu 95 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že bude pokračovať trend znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,5 - 2,6. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(372 + 95) \times 2,55 = 1191$.

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab. Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	24	I.
2	3	I.
3	14	II.
4	4	I.
5	4	I.
6	3	I.
7	4	I.
8	4	I.
9	7	II.
10	4	II.
Prieluky	24	I.
Spolu	95	

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

V obci sú zastúpené všetky základné zariadenia sociálnej vybavenosti v oblasti školstva (základná škola, materská škola), zdravotníctva (zdravotné stredisko), verejnej správy (obecný úrad), športu a špeciálnej nekomerčnej občianskej vybavenosti (kostol, farský úrad, cintorín s domom smútku, požiarna zbrojnica, kultúrny dom, pošta).

Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú sústredené zväčša v novom vybavenostnom centre, budovanom v 70. a 80. rokoch 20. storočia medzi obcami Čiližská Radvaň a Baloň. Zariadenia občianskej vybavenosti slúžia obyvateľom oboch obcí, ako aj obyvateľom ďalších obcí spádového územia.

Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským pre 1.--9. ročník je umiestnená v samostatnom areáli medzi obcami Baloň a Čiližská Radvaň, jeho súčasťou je športový areál s atletickou dráhou, futbalovým ihriskom, telocvičňa, školská jedáleň, školský klub. Škola je vybavená špecializovanými jazykovými učebňami, učebňami pre výpočtovú techniku. Objekty ZŠ boli vybudované v roku 1960 a nedávno komplexne rekonštruované. II. stupeň navštevujú aj žiaci z obcí Klúčovec, Ňárad, Pataš, Medveďov, Sap a Ižop (m.č. mesta Veľký Meder). Žiaci sa zapájajú do záujmovej činnosti, ktorú ZŠ zabezpečuje v spolupráci so ZUŠ vo Veľkom Mederi. Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským je situovaná v strede obce, v samostatnom objekte. V areáli materskej školy je detské ihrisko.

Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce, ako aj ďalších obcí spádového územia, poskytuje zdravotné stredisko so 6 ambulanciami (praktický lekár, detský lekár, stomatológ, gynekológ). V objekte je tiež lekárňou. Ostatné odborné a špecializované ambulancie sú vo Veľkom Mederi a v Dunajskej Strede, kde je nemocnica s celookresnou pôsobnosťou.

Kapacity zariadení nekomerčnej (sociálnej) občianskej vybavenosti vyhovujú súčasným nárokom aj návrhovým potrebám. Odporúča sa však rekonštrukcia a modernizácia verejných budov, hlavne kultúrneho domu, zdravotného strediska. V budúcnosti sa vzhľadom na demografický vývoj očakáva nárast dopytu po sociálnych službách pre seniorov. Navrhované riešenie počíta so vznikom zariadenia sociálnych služieb pre seniorov priamo v obci.

Maloobchodné zariadenia sú zastúpené viacerými menšími predajňami potravinárskeho tovaru, širokosortimentnou predajňou potravín COOP Jednota, ďalej sú tu predajne textilu a obuvi, predajňa rozličného tovaru. V obci je čerpacia stanica pohonných hmôt. V centrálnej zóne obce navrhujeme zriadiť trhovisko (optimálne pred predajňou).

Prevádzky služieb sú zastúpené službami pre obyvateľstvo a viacerými remeselnými a opravárskymi prevádzkami, ktoré sú uvedené v nasledujúcej kapitole.

V obci je viacero poskytovateľov pohostinských a stravovacích zariadení rôzneho druhu a štandardu – hostinec, reštaurácia, cukráreň.

Spektrum a počet prevádzok obchodu služieb je vzhľadom k počtu obyvateľov primerané, niektoré služby však chýbajú. Veľkokapacitné prevádzky maloobchodu sú vo Veľkom Mederi a v Dunajskej Strede, obyvatelia obce cestujú za nákupmi aj do Győru.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej zóny obce, prípadne aj pozdĺž cesty III/1394. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálnu zónu obce vymedzujeme v rozsahu podľa v grafickej časti.

Žiaduce je podporiť vznik drobných prevádzok obchodu a služieb aj v navrhovanej zástavbe. Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

Hospodárstvo regiónu je založené na poľnohospodárskej výrobe. Dominantným hospodárskym subjektom je podnik Medzičilizie, a.s., ktorý vznikol transformáciou rovnomenného poľnohospodárskeho družstva. V roku 1974 sa zlúčilo päť roľníckych družstiev do spoločného podniku Medzičilizie. Podnik obhospodaruje 4728 ha poľnohospodárskej pôdy v katastroch 8 obcí (pôvodná výmera pred osamostatnením samostatne hospodáriacich roľníkov presahovala 5000 ha).

Časť katastrálneho územia v okolí osady Vrbina obhospodaroval podnik VM Agromed, a.s. so sídlom vo Veľkom Mederi (predtým Agrokomplex Čalovo), farmu v súčasnosti prevádzkuje spoločnosť Dan-Slovakia Agrar, a. s., spolu s 3100 ha pôdy a viacerými farmami.

V rastlinnej výrobe je určujúcim faktorom štruktúry pestovaných plodín kvalita pôdneho fondu a klimatické pásmo. Región patrí do kukuričnej výrobnnej oblasti, ktorá je okrem kukurice vhodná na pestovanie všetkých teplomilných plodín. Hlavnou pestovanou plodinou je kukurica, v dôsledku čoraz nižšieho dopytu jej podiel na osevných plochách klesá. Pestovanie kukurice v regióne má tradične vysokú úroveň, pokusne sa pestujú aj šľachtené kultúry a v minulosti sa tu pravidelne organizovali ukážkové dni kukurice s medzinárodnou účasťou. Ďalej sa pestuje pšenica a jačmeň – obilniny v minulých rokoch tvorili 3/4 osevných plôch. V 50. rokoch 20. storočia sa na zamokrených pôdach pokusne pestovala ryža. Rozvinutá živočíšna výroba vyžaduje dostatok kŕmnych produktov. Z krmovín sa pestuje najmä kukurica na siláž a lucerna, v menšej miere jarné miešanky. Okrem obilnín a krmovín sa ako doplnkové plodiny pestujú technické plodiny, okopaniny, zelenina. Hlavnými technickými plodinami sú olejniný – najmä repka olejná, v menšej miere slnečnica. V obci sa realizuje aj pestovanie zeleniny – časť sa pestuje voľne, zvyšok v skleníkoch vykurovaných termálnou vodou. Značná časť zeleninárskej produkcie pochádza od drobnopestovateľov.

Na území obce Čiližská Radvaň sa nachádzajú dve farmy, z ktorých jedna je na západnom okraji obce (v súčasnosti bez chovu). Ďalšie živočíšne farmy podniku Medzičilizie sa nachádzajú v Sape, Pataši, Medveďove, Kľúčovci a Baloni. V osade Vrbina je farma ošípaných s chovom cca 40 tis. ks ošípaných. Pre skladovanie poľnohospodárskej produkcie (skladovanie a sušenie obilnín) sa využívajú novovybudované veľkokapacitné silá, situované na okraji obce.

Priemyselná výroba v obci nie je zastúpená. Niekoľko podnikateľov poskytuje remeselné-výrobné služby malého rozsahu, najmä rôzne stavebné profesie, autoopravárske práce.

Výrobné územie navrhujeme rozšíriť o rozvojovú plochu č. 11, situovanú vo výhodnej polohe pri ceste I/13. Pri oživení hospodárskej základne je ďalej potrebné sa orientovať na využitie existujúceho výrobného územia, uskutočniť rekonštrukciu výrobných areálov s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho

charakteru. V zastavanom území obce by sa nemali umiestňovať prevádzky priemyselnej výroby a logistiky nadmiestneho významu, s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce. Podmienkou je maximálna zastavaná plocha objektu 200 m².

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v prídomyých hospodárstvach. Regulačné podmienky v obytnom území drobných hospodárskych zvierat povolujú v limitovanom rozsahu - len pre osobnú potrebu, pri dodržaní minimálnej vzdialenosti stavby pre drobných hospodárskych zvierat od obytnej budovy 15 m a za predpokladu, že to umožňujú veterinárne a hygienické predpisy. V centrálnej zóne obce, kde sa koncentrujú zariadenia občianskej vybavenosti, drobných hospodárskych zvierat nie je odporúčaný.

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie

Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu sú dôležité väzby na existujúce rekreačné aktivity v rámci regiónu. Významným centrom letnej rekreácie je Veľký Meder. Rekreačné aktivity sú viazané na termálne kúpalisko Termalpark, ktoré poskytuje možnosti celoročného kúpania v krytom, polokrytom a vonkajších bazénoch. Kúpalisko je jedným z najnavštevovanejších v SR, s ročnou návštevnosťou takmer 700 tis. návštevníkov. V meste je rozvinutá sieť ubytovacích zariadení rôzneho druhu a pôsobí tu turistická informačná kancelária, ktorá vyvíja aktivity pri propagácii ponuky v oblasti cestovného ruchu, sprostredkovaní ubytovania a organizovaní fakultatívnych výletov.

V celom regióne i v samotnej obci sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky. Odvetvie agroturistiky patrí v poľnohospodárskej krajine k progresívnym odvetviám. Odporúčame ho ďalej rozvíjať v rámci diverzifikácie aktivít v poľnohospodárstve smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Prípadné podnikateľské aktivity v oblasti agroturistiky je vhodné sústrediť do existujúcich hospodárskych dvorov. História obce, mikroregiónu i poľnohospodárstva by mohla vhodne prezentovať expozícia miestnych tradícií (miestne múzeum).

Potenciál rozvoja má aj cykloturistika. Cyklotrasy tu v súčasnosti nie sú vybudované ani vyznačené. Navrhujeme vybudovať cyklistickú trasu z Veľkého Medera do Medveďova, kde sa napojí na Medzinárodnú dunajskú cyklotrasu. Tým sa obec napojí na dôležité ciele cestovného ruchu.

Na území obce Čiližská Radvaň sú len športové zariadenia lokálneho významu – športový areál s futbalovým ihriskom. Športový areál je situovaný v severnej časti obce. V areáli sa nachádzajú aj šatne a sociálne zariadenia. V jeho susedstve bolo v roku 2006 vybudované

prírodné javisko s kapacitou 300 divákov. Jazero na okraji obce bolo upravené pre potreby športového rybolovu. Pri jazere bola vytvorená oddychové priestranstvo a detské ihrisko. Odporúča sa pokračovať v revitalizácii okolia ďalších jazierok a vytvoriť ucelenú sústavu priestorov pre oddychové aktivity obyvateľov.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Čiližská Radvaň zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 2, 4, 5, 6, 8, 10
- nové rozvojové plochy č. 1, 7, 9

Nové rozvojové plochy č. 3 a 11 priamo nenadväzujú na zastavané územie, preto sa nenavrhuje začleniť do zastavaného územia obce.

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Čiližská Radvaň.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
  - ochranné pásmo cesty I. triedy – 50 m od osi vozovky
  - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásma elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
  - pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásma plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území – 10 m

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
  - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodných tokov (pobrežný pozemok) - 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej a návodnej päty hrádze obojstranne pri vodohospodársky významných vodných tokoch Čiližský potok, Chotárny kanál, ako aj kanály Vrbina – Holiare, Ňárad – Vrbina, Milinovice – Vrbina, Vrbina – Medveďov a pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku a z dôvodu povodňovej prevencie. Brehová čiara je priesečnica plochy tvoriacej breh s plochou priľahlého územia, resp. čiara určená hladinou vody, ktorá stačí pretekať korytom toku bez vylievania do priľahlého územia.
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou Vrbina – 500 m od hranice areálu

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare.

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

V obci Čiližská Radvaň sa nachádza požiarne zbrojnica s primeraným vybavením. Ulice v zastavanom území sú pokryté verejným vodovodom. Ako náhradný zdroj požiarnej vody sa môže využívať kanál Báč a jazierka v zastavanom území. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Dunajskej Strede.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách a pri rekonštrukcii existujúcich vodovodov, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Na vodovodných radoch najmenej menovitej svetlosti DN 80 budú inštalované nadzemné hydranty, prípadne podzemné hydranty, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant. Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Môžu byť použité aj na odber vody v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak a množstvo vody.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnej zásahovej jednotky sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Návrh riešenia záujmov ochrany pred povodňami

V minulosti bola obec epizodicky postihovaná povodňami. Situácia sa zlepšila po tom, čo boli od hlavného toku Dunaja odrezané bočné meandre a k ochrane prispelo dokončenie regulácie toku a výstavba protipovodňových hrádzí koncom 19. storočia. V roku 1965 však došlo k pretrhnutiu hrádze pri Číčove a obec postihla ničivá povodeň.

V období dlhodobo zvýšených prietokov v Dunaji dochádza k zvýšeniu hladiny podzemných vôd a zaplaveniu nižšie položených území v dôsledku vystúpenia podzemných vôd nad povrch. Stavby na území so zvýšenou hladinou podzemných vôd je vhodné budovať bez pivničných priestorov, s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým

terénom. Podľa máp povodňového ohrozenia sa v riešenom území nenachádzajú inundačné územia a vodné toky nemajú stanovené záplavové čiary.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia Čiližský potok, Chotárny kanál, ako aj kanály Vrbina – Holiare, Nárada – Vrbina, Milinovice – Vrbina, Vrbina – Medvedov do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Mimo zastavaného územia obce je potrebné realizovať opatrenia na spomalenie odvedenia povrchových vôd, vylúčiť významné zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich a realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku, bez zvýšenia odtoku a zhoršenia kvality vody v recipiente (podrobnejšie v kapitolách 2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie a 2.12.2 Vodné hospodárstvo – odvádzanie dažďových vôd). Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov tokov.

Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je nevyhnutné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Všetky križovania miestnych komunikácií a inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a odsúhlasené správcom vodných tokov. Nové miestne komunikácie, križujúce vodné toky, nenavrhuje.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

V riešenom území sa nachádza chránené územie Natura 2000 – územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare. Iné chránené územia ani chránené stromy sa v riešenom území nenachádzajú.

Územie európskeho významu Čiližské močiare vytvára viacero enkláv a spadá do katastrálnych území Čiližská Radvaň, Ižop, Pataš, Bohelov, Gabčíkovo, Veľký Meder, Kľúčovec a Čičov. Chránené územie zahŕňa dolný tok Čiližského potoka až po jeho križovanie s Chotárnym kanálom (cca 200 m od hranice riešeného územia), ako aj ďalšie mokrade v okolí. Výmera chráneného územia je 325,48 ha.

Predmetom ochrany je prirodzený biotop európskeho významu *91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, ako aj biotopy európskeho významu 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek a 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*. Predmetom ochrany sú taktiež druhy kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), pižmovec hnedý (*Osmoderma eremita*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*). Platí tu druhý stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Na vyhlásenie za chránené územie sa navrhovala prírodná rezervácia Čiližský potok (nP4). Plošný rozsah navrhovanej prírodnej rezervácie je totožný s plošným rozsahom genofondovo významnej lokality Čiližský potok. Predmetom ochrany mali byť meandre bývalého riečneho toku s pôvodnými brehovými porastmi, ktoré tvorí jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ osika (*Populus tremula*). V krovinnom prostredí je zastúpená najmä baza čierna (*Sambucus nigra*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica L.*) a svíb krvavý (*Swida sanguinea*). Cenné sú porasty leknice žltej (*Nuphar lutea*) na vodnej hladine.

V blízkosti riešeného územia sa nachádza aj CHKO Dunajské luhy (hranica CHKO je od hranice k.ú. Čiližská Radvaň vzdialená asi 5 km). CHKO s výmerou 12 284 ha bola zriadená vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z.z. o Chránenej krajinej oblasti Dunajské luhy.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Oblasť Žitného ostrova a všeobecne Podunajskej roviny patrí k najviac zmeneným územiám s výraznou prevahou orných pôd. Väčšinu pôvodných ekosystémov nahradila orná pôda.

Katastrálne územie obce Čiližská Radvaň sa v rámci okresu Dunajská Streda vyznačuje priemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky nestabilný tvorí 76,8% územia, zvyšok pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný (www.beiss.sk).

V rámci krajinnokoekologického plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení (ÚSES), z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Dunajská Streda

(1994). Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia nespádajú žiadne biocentrá nadregionálneho a regionálneho významu. Bolo preto potrebné navrhnúť biocentrá miestneho významu.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrá miestneho významu:

- **MBc Homod** – biocentrum miestneho významu tvoria fragmenty lesných porastov vo väzbe na nadregionálny biokoridor Čiližský potok – Chotárny kanál. Lesné porasty obklopuje orná pôda. Navrhuje sa rozšíriť výmeru lesných porastov s vytvorením kompaktniejšieho porastu a posilnenie väzby na porasty lemujúce Čiližský potok.
- **MBc Mokrad'** – biocentrum miestneho významu tvorí trvalý trávny porast, v ktorom prevládajú porasty trstiny. Plocha je v závislosti od výšky hladiny spodných vôd čiastočne zamokrená. Plocha je zo západu ohraničená pásom drevinovej vegetácie, zo severu cestou I. triedy; v blízkosti sa nachádza Čiližský potok. Biocentrum je navrhované na časti genofondovo významnej lokality Čiližský potok. Navrhuje sa zachovať pôvodný charakter trstinového porastu a rozšíriť lesnú plochu (zalesnením ornej pôdy) až po Čiližský potok, čím sa dosiahne účinnejšia interakcia s biokoridorom nadregionálneho významu. Na protihľahlej strane cesty I. triedy sa navrhuje konverzia zamokrenej plochy z ornej pôdy na trvalý trávny porast. Vo vzťahu k navrhovanému biocentru bude plniť funkciu interakčného prvku plošného charakteru.

Ďalšie biocentrum miestneho významu sa odporúča vytvoriť v bezprostrednej blízkosti riešeného územia, v k.ú. Baloň:

- **MBc Trávny porast pri kanáli Milinovice–Vrbina** – biocentrum miestneho významu tvorí trvalý trávny porast, s porastmi trstiny, meandrovite zvlnený v terénnej depresii. Navrhuje sa zachovať pôvodný charakter trstinového porastu a rozšíriť jeho plochu vo vnútornom meandri konverziou ornej pôdy na trvalý trávny porast. Navrhované biocentrum miestneho významu nadväzuje na

biokoridor miestneho významu - kanál Milinovice–Vrbina a je nevyhnutné pre zabezpečenie funkčnosti uvedeného biokoridoru.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja sú viaceré odvodňovacie kanály, prechádzajúce riešeným územím, zaradené medzi biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk5 Čiližský potok – Chotárny kanál** – biokoridor nadregionálneho významu tvoria v riešenom území meandre Čiližského potoka. Svojim charakterom (mierne meandrovanie na krátkych úsekoch, pobrežná vegetácia) je veľmi dôležitým biokoridorom pre všetky druhy migrujúcich živočíchov. Stresovým faktorom je intenzívna poľnohospodárska výroba s lesnými porastami. Z tohto dôvodu sa navrhuje rozšíriť výmeru lesných porastov s vytvorením kompaktniejšieho porastu. Biokoridor sa vyznačuje nízkou prepojenosťou a je potrebné ho dobudovať, odstrániť bariérové prvky. V roku 2017 bol Čiližský potok revitalizovaný a sprietočnený v celej dĺžke, v rámci projektu LIFE+.
- **RBk34 Chotárny kanál** – hydrický biokoridor regionálneho významu prepája tok Dunaja a Malého Dunaja v smere z juhozápadu na severovýchod. Prechádza v blízkosti riešeného územia a je jedným z určujúcich prvkov pre MÚSES územia obce Čiližská Radvaň.
- **RBk15 kanál Gabčíkovo–Nárad (Čobanský kanál)** – os hydrického biokoridoru regionálneho významu tvorí tok Čobanského kanála. Prechádza v blízkosti riešeného územia a je jedným z určujúcich prvkov pre MÚSES územia obce Čiližská Radvaň.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje doplnenie siete biokoridorov o nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk Kanál Milinovice–Vrbina (Báčsky)** – prepája biokoridory regionálneho významu – biokoridor RBk15 Kanál Gabčíkovo–Nárad a RBk34 Chotárny kanál. Na vybraných úsekoch vodného toku sa navrhuje doplnenie sprievodnej vegetácie (stromoradia) a brehovej vegetácie pozdĺž toku, a to aj v rámci zastavaného územia. Na trase biokoridoru je navrhnuté biocentrum miestneho významu (trávny porast pri kanáli).
- **MBk Kanál Vrbina–Holiare** – biokoridor prepája biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu – biokoridor RBk15 Kanál Gabčíkovo–Nárad a NBk5

Čiližský potok–Chotárny kanál. Navrhuje sa doplnenie sprievodnej vegetácie (stromoradia) a brehovej vegetácie pozdĺž celého toku, nakoľko v súčasnosti biokoridor nemôže dostatočne plniť funkcie prvku zabezpečujúceho ekologickú stabilitu územia. Na trase biokoridoru je navrhnuté biocentrum miestneho významu Homod.

- **MBk Hanský kanál** – prepája biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu – biokoridor RBk15 Kanál Gabčíkovo–Ňárad a NBk5 Čiližský potok–Chotárny kanál. Navrhuje sa doplnenie sprievodnej vegetácie (stromoradia) a brehovej vegetácie pozdĺž celého toku, nakoľko v súčasnosti biokoridor nemôže dostatočne plniť funkcie prvku zabezpečujúceho ekologickú stabilitu územia. Uvedené úpravy je nutné koordinovať s požiadavkami na údržbu vodných tokov. Na trase biokoridoru je navrhnuté biocentrum miestneho významu Mokrad.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentra
- vodné toky (kanály) so sprievodnou vegetáciou (ktoré nie sú definované ako biokoridory) – Člnkový kanál, Červený kanál, dolný tok Hanského kanála
- plochy zelene v zastavanom území – jazierka s verejnou zeleňou
- trvalé trávne porasty – zväčša podmáčané plochy (lokalita Mokrad – bývalé ryžovisko)

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Ekostabilizačné opatrenia

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentra, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho, nepôvodných variet topoľov) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich degradácii a zmene na ornú pôdu
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž odvodňovacích kanálov
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Verejné dopravné vybavenie

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Čiližská Radvaň výhodnú polohu pri ceste I/13 Veľký Meder – Medveďov. Cesta tvorí dopravné prepojenie mesta Veľký Meder s Maďarskom, cez hraničný priechod Medveďov – Vámosszabadi. Je súčasťou medzinárodnej cestnej siete a hlavnou tepnou tranzitnej nákladnej dopravy (koridor E575). Pôvodne bola označená ako cesta II/561, ktorá ďalej pokračuje v trase Veľký Meder – Galanta a umožňuje spojenie s významnými hospodárskymi centrami na Slovensku.

Katastrálnym územím obce prechádzajú aj dve cesty III. triedy. Cesta III/1394 zabezpečuje najkratšie spojenie s okresným mestom v trase Dunajská Streda – Padáň – Pataš – Kľúčovec. Súčasne tvorí kostru dopravnej siete obce Čiližská Radvaň. Cesta III/1403 zabezpečuje spojenie s obcou Baloň, ako aj s obcou Sap.

Tab. Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
I/13: 85470 Veľký Meder – Čiližská Radvaň	991	2188	8	3187
I/13: 85477 Čiližská Radvaň - Medveďov	1593	2620	20	4233
III/1394: 82927 Pataš - Čiližská Radvaň	160	1619	8	1787

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2015

Na základe TP070 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Trnavskom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na cestách I. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,68
- na cestách I. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,56
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,39

- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,19

Cesta I/13 je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/70. Podľa sčítania dopravy z r. 2015 bolo na sčítacom úseku 85477 Čiližská Radvaň - Medveďov dopravné zaťaženie 4 233 voz./24 hod. Oproti údajom zo sčítania 2010 sa výrazne zvýšilo z úrovne 1 695 voz./24 hod. Križovatka ciest I/13 a III/1394 je riešená ako úrovňová, styková križovatka. Je na nej osadená cestná svetelná signalizácia. Signalizácia má výstražný charakter, je vybavená blikajúcim oranžovým svetlom, ktorý upozorňuje na nebezpečnú križovatku. V zmysle investičného programu SSC sa pripravuje rekonštrukcia križovatky (prebudovanie na malú okružnú križovatku), ako aj modernizácia cesty I/13 v úseku Veľký Meder - Čiližská Radvaň.

Intenzita dopravy na cestách III. triedy je nižšia ako na ceste I. triedy, napriek tomu má značné negatívne vplyvy hlavne nákladná doprava, na ktorú cesty nie sú dimenzované.

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. a III. triedy:

- cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14(13,5)/60 a vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je vo Veľkom Mederi (10 km), na trati č. 124 Bratislava – Komárno. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave.

Navrhované riešenie je v súlade s nasledujúcimi koncepčnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác (na roky 2015 až 2017)
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie vytvárajú vzájomne prepojenú sieť ulíc, sprístupňujúcu všetky časti zástavby. Pripájajú sa na cesty III. triedy, predovšetkým na cestu III/1394, ktorá na prieťahu zastavaným územím plní funkciu kostry dopravného systému obce. Cesty III. triedy v

zastavanom území predstavujú zberné komunikácie funkčnej triedy B3. Miestne komunikácie sa zaraďujú do funkčnej triedy C3; niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Miestne komunikácie vytvárajú vzájomne prepojenú zokruhovanú uličnú sieť, len niektoré úseky sú riešené ako slepé komunikácie.

Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne komunikácie však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie. Miestnou, resp. účelovou komunikáciou je s obcou spojená aj osada Vrbina, vzdialená 1 km od zastavaného územia obce Čiližská Radvaň.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upraví sa v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych komunikácií. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch č. 1, 3, 7, 9 je potrebné vybudovať nové miestne a upokojené komunikácie. Navrhujeme vybudovanie siete miestnych komunikácií funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30. Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Podružné komunikácie sú navrhované ako upokojené komunikácie funkčnej triedy D1. Rozvojové plochy č. 2, 4, 5, 8, 10, ako aj prieluky, budú obsluhované z existujúcich miestnych komunikácií. Prístup do rozvojovej plochy č. 11 bude z existujúcej účelovej komunikácie, prípadne priamo z cesty I/13. Potrebné je tiež dobudovať, rozšíriť a rekonštruovať komunikáciu zabezpečujúcu dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch č. 4 a 5 a zmeniť jej trasovanie bližšie k rozvojovej ploche č. 6.

Navrhované miestne komunikácie sú riešené primárne ako dopravné okruhy, s preferenciou priebežných komunikácií. S existujúcimi komunikáciami sa zokruhujú navrhované komunikácie v rozvojových plochách č. 3 a 9. Ako slepé ulice sú z dôvodu priestorových limitov riešené len komunikácie v rozvojových plochách č. 1 a 7. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých komunikácií s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, je potrebné vybudovať obratiská.

Celková dĺžka navrhovaných komunikácií je 1 239 m. Ich zoznam je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
1	C3 – MO 6,5/30	315
3	C3 – MO 6,5/30	279
4 (zokruhovanie)	C3 – MO 6,5/30	114
6 (zokruhovanie)	D1 – MOU	120
7	D1 – MOU	140
9	D1 – MOU	271

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty navrhujeme rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch pri zariadeniach občianskej vybavenosti a výroby (pri zdravotnom stredisku, predajni COOP Jednota, ČSPH, kultúrnom dome, reštaurácii, kostole, cintoríne, futbalovom ihrisku, podniku Medzičilizie, a.s.). Kapacitne postačujú súčasným potrebám, majú však vo všeobecnosti nízky štandard. Okrem parkovísk pri obecnom úrade, ČSPH a reštaurácii nemajú vyznačené stojiská. Celková kapacita parkovísk je asi 130 stojísk. Stojiská pri ČSPH sú určené osobitne pre nákladné vozidlá. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávené krajnice. Radové garáže s 8 stojiskami sa nachádzajú pri podniku Medzičilizie, a.s. a majú charakter prízemných bunkových garáží. V integrovaných garážach v bytových domoch (v časti Vrbina a pri zdravotnom stredisku) je umiestnených celkom 24 garážových stojísk v garážových boxoch na prízemí objektov využívaných pre potrebu obyvateľov bytových domov. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti. Ich lokalizácia sa predpokladá v centrálnej zóne obce. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Dopravné zariadenia

V obci je čerpacia stanica pohonných hmôt, prístupná z cesty I/13. Nové dopravné zariadenia sa nenavrhujú.

Nemotorová doprava

Chodníky pre chodcov sú vybudované na prietahoch ciest III. triedy zastavaným územím. Pozdĺž cesty III/1394, v úseku od cintorína po križovatku s cestou III/1403 je jednostranný chodník, v úseku od križovatky je obojstranný chodník a ďalej opätovne len jednostranný chodník. Pri ceste III/1403 je vybudovaný jednostranný chodník, ďalej obojstranný chodník. Pozdĺž miestnych komunikácií, vzhľadom k nízkej intenzite dopravy, chodníky nie sú potrebné. Navrhujeme rekonštrukciu, prípadne rozšírenie existujúcich chodníkov na celom prietahu ciest III. triedy zastavaným územím obce.

V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými komunikáciami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Cyklistické trasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Navrhujeme vybudovať cyklistickú trasu z Veľkého Medera do Medveďova, kde sa napojí na Medzinárodnú dunajskú cyklotrasu. Cyklotrasa bude vedená pozdĺž cesty I. triedy, kde je potrebné vybudovať dopravne segregovaný cyklistický chodník. Cez zastavané územie obce Čiližská Radvaň bude vedená v koridore ciest III. triedy v smere do obce Baloň. Cyklistická trasa sa navrhuje aj v smere do Dunajskej Stredy, v koridore cesty III/1394. Návrhy uvedených cyklotrás vyplývajú z územného plánu regiónu. Budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky. Cyklistické trasy budú riešené v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejnú dopravu zabezpečujú viaceré prímestské autobusové linky SAD Dunajská Streda, a.s.:

- Dunajská Streda – Gabčíkovo – Veľký Meder
- Dunajská Streda – Kľúčovec
- Veľký Meder – Baloň – Ňárad – Gabčíkovo
- Veľký Meder – Győr

Priame spojenie je s Veľkým Mederom, Dunajskou Stredou a okolitými obcami. Linky do Dunajskej Stredy aj Veľkého Medera obsluhuje v pracovných dňoch 14 párov spojov.

V obci sa nachádza spolu 8 obojsmerných zastávok. Sú umiestnené na jazdnom pruhu priľahlej cesty, bez zastávkového pruhu. Zastávkové pruhy je potrebné vybudovať najmä na najexponovanejšej zastávke pri ZŠ. Pokrytie zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia zastávkami hromadnej dopravy je dostatočné, nové zastávky nenavrhujeme.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Čiližská Radvaň prechádzajú cesty III. triedy a okrajom aj cesta I. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 50 m pre cesty I. triedy, resp. 20 m pre cesty III. triedy od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest, a to najmä pri ceste I. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž ciest odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Čiližská Radvaň je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou v správe ZsVs, a.s. Prívod vody je z miestneho vodného zdroja - studne HB-2, s hĺbkou 92 m a s výdatnosťou 30 l/s. Akumulácia vody zo studne je v hydroglóbuse, ktorý je situovaný v areáli vodného zdroja. Prívodná a rozvodná sieť je vybudovaná z potrubia z rôznych materiálov. V súčasnosti je na verejný vodovod napojená väčšina domácností.

V obci sú dva vrty s termálnou vodou – 61,7°C, z toho jeden využíva poľnohospodársky podnik.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 1170 (k 31. 12. 2018)

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $1170 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 157\,950 \text{ l/deň} = 1,828 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1170 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 29\,250 \text{ l/deň} = 0,339 \text{ l/s}$
- Výroba: $70 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 10\,500 \text{ l/deň} = 0,122 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $197\,700 \text{ l/deň} = 2,882 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 197\,700 \times 1,6 = 316\,320 \text{ l/deň} = 3,661 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 316\,320 \times 1,8 = 569\,376 \text{ l/deň} = 6,590 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 197\,700 \times 365 = 72\,160\,500 \text{ l} = 72\,160 \text{ m}^3$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 1191

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: $1191 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 160\,785 \text{ l/deň} = 1,861 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1191 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 29\,775 \text{ l/deň} = 0,345 \text{ l/s}$
- Výroba: $100 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 15\,000 \text{ l/deň} = 0,174 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $205\,560 \text{ l/deň} = 2,379 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 205\,560 \times 1,6 = 328\,896 \text{ l/deň} = 3,807 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_{mn} \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 328\,896 \times 1,8 = 592\,013 \text{ l/deň} = 6,852 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_{pn} \times 365$
- $Q_m = 205\,560 \times 365 = 75\,029\,400 \text{ l} = 75\,029 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	72 160	75 029
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	2,882	2,379
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	3,661	3,807
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	6,590	6,852

Návrh zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“. Súčasne odporúčame rekonštrukciu existujúcich rozvodov vody.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom samostatnej projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Pri pripojení navrhovaných rozvojových plôch musí vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať, čo bude preukazované hydrotechnickými výpočtami v etape projektovej prípravy rozšírenia vodovodu.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Hydromeliorácie

V k.ú. Čiližská Radvaň sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- kanál Hajóút (evid. č. 5202 017 001), vybudovaný v roku 1906 o celkovej dĺžke 1,442 km
- kanál Hajóút bočný (evid. č. 5202 018 001), vybudovaný v roku 1924 o celkovej dĺžke 0,400 km
- kanál Hani (evid. č. 5202 013 001), vybudovaný v roku 1924 o celkovej dĺžke 4,360 km
- kanál Pirosági (evid. č. 5202 014 001), vybudovaný v roku 1925 o celkovej dĺžke 2,863 km
- kanál Füzesi (evid. č. 5202 015 001), vybudovaný v roku 1926 o celkovej dĺžke 1,230 km
- kanál Füzesi, spojovací (evid. č. 5202 016 001), vybudovaný v roku 1927 o celkovej dĺžke 1,652 km
- kanál Medveďov – U Čabanskej, spojovací (evid. č. 5202 094 017), vybudovaný v roku 1972 o celkovej dĺžke 1,550 km

Uvedené hydromelioračné zariadenia navrhované riešenie rešpektuje a žiadnym spôsobom neobmedzuje ich funkčnosť.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V súčasnosti sú splaškové vody akumulované v izolovaných žumpách a likvidované vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. Vlastnú čistiareň odpadových vôd má len základná škola, jej technologické vybavenie z roku 1960 je už zastarané.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	75 029
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,379
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	3,807
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	6,852

Návrh odvádzania a likvidácie splaškových vôd

Požiadavka na vybudovanie splaškovej kanalizácie vyplýva z dôvodu tesnej blízkosti obce k Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný Ostrov v zmysle § 3, odseku (2) zákona č.

305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V obci Čiližská Radvaň sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, doplnená úsekmi výtlačných potrubí. Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém. Na stokovej sieti budú čerpacie stanice, z ktorých budú splaškové vody prečerpávané prostredníctvom kratších úsekov výtlačných potrubí. Tlakové potrubie bude z rúr PVC, resp. HDPE DN 100 (90).

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznú šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Splašková kanalizácia bude riešená na úrovni aglomerácie (v rámci komplexného projektu odvedenia a čistenia odpadových vôd v regióne Veľký Meder). Ústredná čistiareň odpadových vôd bude lokalizovaná v obci Sap a bude slúžiť aj pre ďalšie obce mikroregiónu - Čiližská Radvaň, Baloň, Klúčovec, Medveďov, Nárada a Sap. Z obcí Čiližská Radvaň a Baloň budú splaškové vody prečerpávané plánovaným výtlačným potrubím do plánovanej čistiarene odpadových vôd.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Vypúšťané vody musia byť zabezpečené voči nadmerným koncentráciám chemických prvkov, pred odvedením do recipientu musia byť dostatočne chladené, dostatočnej kvality, zbavené nežiaducich chemických prvkov z geotermálnych vôd. Do vybudovania splaškovej kanalizácie je potrebné v obytnom území ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarene odpadových vôd.

Splašková kanalizácia sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. V prípade zriaďovania parkoviska pre 5 a viac motorových vozidiel musia byť dažďové vody zaústené do odlučovača ropných látok, ktorý musí mať podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. výstupnú hodnotu v ukazovateli NEL menšiu ako 0,1 mg/l.

Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody vysokého napätia

Obec Čiližská Radvaň je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č. 229 z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Vedenie prebieha v trase Veľký Meder - Gabčíkovo. Je napojené z elektrickej stanice 110/22 kV pri Veľkom Mederi. V riešenom území napája 12 transformačných staníc 22/0,4 kV. Okrem obytnej zástavby transformačné stanice zásobujú aj viaceré prevádzkové areály.

Tab.: Prehľad transformačných staníc

Označenie	Výkon v KVA	Umiestnenie
TS 711-1	630	CORN CORPORATION, s.r.o
TS 711-2	250	pri ČSPH
TS 711-3	400	pred bytovkami Medzičilizie a.s.
TS 711-4	100	Medzičilizie a.s., záhradníctvo
TS 711-5	250	v dedine
TS 711-6	630	Medzičilizie a.s., sušiareň
TS 711-7	100	ČSPH
TS 711-8	160	Medzičilizie a.s., farma
TS 711-9	400	CORN CORPORATION, s.r.o, sklady obilia
TS 711-10	1000	CORN CORPORATION, s.r.o, sklady obilia
TS 711-11	250	v dedine pri kanáli
TS 711-203	400	Vrbina

Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti. Ďalšie transformačné stanice slúžia pre výrobné areály.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Spotreba elektrickej energie pre rozšírenie výrobného územia je stanovená len na základe odhadu. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 383 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	24 b.j.	76
2	3 b.j.	10
3	14 b.j.	44
4	4 b.j.	13
5	4 b.j.	13
6	3 b.j.	10
7	4 b.j.	13
8	4 b.j.	13
9	7 b.j.	22
10	4 b.j.	13
11	–	80
prieluky	24 b.j.	76
Spolu		383

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Rozmiestnenie existujúcich transformačných staníc však vyhovuje aj z hľadiska zásobovania nových rozvojových plôch. Zahusťovanie zastavaného územia novými transformačnými stanicami nenavrhujeme.

Potrebné je zvýšiť výkon transformačnej stanice TS 711-4 z 250 kVA na 630 kVA pre zabezpečenie nárokov navrhovaných rozvojových plôch č. 1 a 2. Ďalej sa počíta so zvýšením výkonu transformačnej stanice TS 711-7 zo 100 kVA na 400 kVA, z dôvodu zásobovania navrhovaných rozvojových plôch č. 4, 5, 6, 7. Podľa konkrétnych nárokov výrobných a skladových prevádzok na spotrebu elektrickej energie v rozvojovej ploche č. 11 bude potrebné primerané zvýšenie výkonu príľahlej transformačnej stanice TS 711-4.

Potreby ostatných navrhovaných rozvojových plôch budú pokryté z kapacitných rezerv transformačných staníc TS 711-2, TS 711-3, TS 711-11.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN. Navrhujeme však zrušiť nadzemné elektrické vedenie VN, vedené nad vodnými plochami v zastavanom území obce. Z dôvodu kolízie s navrhovanou rozvojovou plochou č. 1 sa tiež zruší nadzemné elektrické vedenie VN k transformačnej stanici TS 711-5. Zrušené nadzemné vedenia budú nahradené zemným káblovým vedením.

Rozvody nízkeho napätia

Navrhované rozvody nízkeho napätia (NN) budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovoľený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú

vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kuželové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť PN 300 kPa. Je budovaná z materiálu oceľ, polyetylén. Do obce je privedená cez Baloň, kde ako zdroj zásobovania zemným plynom slúži regulačná stanica RS Baloň 5000 Nm³/h.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 230 375 m³/hod.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
1	24 b.j.	33,6	58200
2	3 b.j.	4,2	7275
3	14 b.j.	19,6	33950
4	4 b.j.	5,6	9700
5	4 b.j.	5,6	9700
6	3 b.j.	4,2	7275
7	4 b.j.	5,6	9700
8	4 b.j.	5,6	9700
9	7 b.j.	9,8	16975
10	4 b.j.	5,6	9700
prieluky	24 b.j.	33,6	58200
Spolu		133	230375

Návrh zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou. Budú zásobované z existujúcich strednotlakových plynovodov, ako aj z navrhovaných strednotlakových rozvodov plynu. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v komunikáciách, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných strednotlakových plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená pre stav i návrh. Je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tab. Rekapitulácia potreby telefónnych staníc (TS)

Číslo rozvoj. plochy	Súčasná potreba TS	Návrh. potreba TS
Trvale obývané byty	372	467
Občianska vybavenosť	12	15
Výroba	5	7
Spolu		489

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb.

Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. Telekomunikačný vysielateľ je umiestnený pri ceste I. triedy. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov - pevnej telefónnej siete a bezdrôtovej technológii mikrovlnných vysieláčov. Prípadné vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) by sa nemali umiestňovať v centrálnej zóne obce, v obytnom území ani v jeho navrhovanom rozšírení.

V obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu, s vysielacou ústredňou v budove obecného úradu. Ústredňa je umiestnená v objekte obecného úradu. Vonkajší (vzdušný) rozvod je riešený samonosným vedením, umiestneným na podperných bodoch rozvodu energetiky. Na rozvod je napojená väčšina domácností. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

V zmysle § 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je v územnoplánovacej dokumentácii potrebné navrhovať žiadne ochranné stavby. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Dunajská Streda medzi zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v 90. rokoch k poklesu v dôsledku ukončenia výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a plynifikáciou energetických stacionárnych zdrojov. V posledných rokoch produkcia znečisťujúcich látok rastie. V obci Čiližská Radvaň sú evidované viaceré stredné zdroje znečisťovania ovzdušia: Medzičilizie, a.s. Čiližská Radvaň – hospodársky dvor Čiližská Radvaň, Kotelňa AB Čiližská Radvaň, Sušička MGF, ZŠ Móra Kóczána – kotelňa, Agropodnik a.s. Trnava – sušička obilia Čiližská Radvaň, Pozberová úprava – sklad obilia Čiližská Radvaň (Taliánsky dvor), čistenie a sklad obilia – Český dvor Dan-Slovakia Agrar, a.s. - kotelňa Vrbina, Vilmos Horváth – sušiareň, ASTOM V, s.r.o. - Bioplynová stanica Vrbina.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Dunajská Streda podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2013	36,999	15,394	104,579	53,224	97,358
2014	40,503	17,811	104,743	48,261	108,399
2015	26,131	22,005	107,640	47,251	121,337
2016	31,193	18,226	111,015	47,459	119,216
2017	20,637	30,606	120,980	70,381	160,748

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v miestnych vodných tokoch (kanáloch) nie je monitorovaná. Predpokladá sa stredná až vysoká miera znečistenia. V prípade podzemných vôd sú vo vrchných vrstvách v záujmovom priestore najčastejšie namerané nadlimitné koncentrácie Fe, Mn, NO₃, NH₄, fenolov, zo špecifických organických látok je často prekročená koncentrácia benzopyrénu. Podzemné vody sa zaraďujú do hlavne do 3. triedy kvality (72,9%), zvyšok do 4. triedy kvality (25%) a 5. triedy kvality (2,1%) (www.beiss.sk).

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V znečistení podzemných vôd sa odráža znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

Erózia pôdy

Veternú eróziu podporuje absencia vegetačného a antropického krytu na rozsiahlych celkoch ornej pôdy. Jej pôsobenie však naopak tlmí skutočnosť, že v území prevládajú ťažké pôdy. Negatívne účinky veternej erózie pozostávajú z premiestňovania častíc pôdy a poškodzovania rastlín vetrom alebo samotnou premiestňovanou pôdou. Tieto negatívne javy sú pozorovateľné najmä v jarňoch mesiacoch, keď je pôda nedostatočne krytá a ľahko podlieha pôsobeniu vzdušného prúdenia. Vodná erózia sa vzhľadom na rovinný reliéf riešeného územia nevyskytuje.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity je minimálna – celé riešené územie spadá do oblasti s nízkym radónovým rizikom.

Seizmicita

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 7° MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Environmentálne záťaže a riešenie odpadového hospodárstva

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu v Dolnom Bare. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Zavedený je separovaný zber druhotných surovín.

Je tu zberný dvor (ekodvor) s kompostoviskom. V súčasnosti sa pripravuje jeho rozšírenie. Zberný dvor je potrebné zabezpečiť proti priesaku škodlivých látok do podzemných vôd

(podložia). V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 5 upravených skládok. Jedna z nich je súčasne evidovaná ako environmentálna záťaž DS (002) / Čiližská Radvaň - skládka TKO (v registri C – rekultivovaná skládka). Navrhuje sa úplná rekultivácia drobných skládok odpadu a environmentálnej záťaže.

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- optimalizovať agrotechnické postupy pri obrábaní ornej pôdy, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky
- zostavovať oševné plány v súlade s danou potrebou ochrany pôdy tak, aby sa zvýšil podiel viacročných krmovín a znížil podiel tzv. silážnych plodín na ornej pôde
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- vybudovať v obci splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zachovať a revitalizovať jazierka v zastavanom území obce
- zachovať plochy verejnej zelene a ich prirodzený charakter okolo jazierok
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- ako súčasť projektovej dokumentácie na rozšírenie výrobného územia o rozsiahlejšie plochy spracovať aj projekt sadovníckych úprav
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch

- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je podrobne spracované v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V širšom okolí sa nachádzajú zásoby štrkopieskov, ktoré sú súčasťou rozsiahleho komplexu fluviálnych kvartérnych, prevažne pleistocénnych sedimentov Podunajskej nížiny.

V samotnom riešenom území nie sú vymedzené žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- chránené územie - územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Charakteristika pôdných pomerov

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia dominantný podiel. Pôdny kryt tvoria prevažne černozeme a čiernice (lužné pôdy), ktoré sú mimoriadne úrodné. Ďalej sa tu vyskytujú fluvizeme, depresie a miesta s vysokou hladinou podzemných vôd vyplňajú organozeme (rašelinové pôdy), prípadne čiernice glejové.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 02 – fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 17 – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké
- 18 – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké
- 19 – čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
- 20 – čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké
- 24 – čiernice typické až čiernice pelické, veľmi ťažké
- 26 – čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 27 – čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 95 – organozeme (rašelinové pôdy)

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je veľmi vysoká. Takmer všetka poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 1. až 4. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Najkvalitnejšiu pôdu v katastrálnom území Čiližská Radvaň podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0017002, 0019002.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce.

Väčšina navrhovaných rozvojových plôch (lokalít) je situovaná v zastavanom území obce. Rozvojové plochy č. 2, 4, 5, 6, 7 predstavujú v podstate väčšie prieluky, určené pre výstavbu 3 a viac rodinných domov. Ostatné menšie vyznačené prieluky sú vhodné pre výstavbu 1, prípadne 2 rodinných domov a sú bez číselného označenia. Do zastavaného územia celou výmerou spadajú rozvojové plochy č. 2, 4, 5, 6, 8, 10, podstatná časť rozvojovej plochy č. 9 a časť rozvojovej plochy č. 1. Úplne mimo zastavaného územia obce sú lokalizované len rozvojové plochy č. 3, 7, 11.

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území sa sústreďuje v zastavanom území a jeho okolí, ktoré obklopuje zo všetkých strán. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Menej kvalitné pôdy predstavujú predovšetkým pásy organozemí (rašelinísk), ktoré vznikli v terénnych depresiách, preto sú podmáčané a nevhodné pre stavebné využitie.

Podľa druhu pozemku ide z hľadiska uvažovaných záberov poľnohospodárskej pôdy v zastavanom území prevažne o záhrady, mimo zastavaného územia sa uvažujú hlavne zábery ornej pôdy. V rámci rozvojových plôch č. 2, 5, 6, 9 a niektorých prieluk sú viaceré pozemky na nepoľnohospodárskej pôde (zastavaných plochách, ostatných plochách, vodných plochách). Taktiež celá rozvojová plocha č. 4 je na nepoľnohospodárskej pôde a v tabuľkovej bilancii záberov pôdy sa preto neuvádza.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Okrem toho sa výhľadovo (po ukončení návrhového obdobia územného plánu obce) uvažuje so zástavbou v ďalších lokalitách. Výhľadová etapa nie je zaradená do bilancie záberov poľnohospodárskej pôdy.

Oproti doterajšiemu územnému plánu obce ide o podstatný úbytok predpokladaných záberov poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne obce Čiližská Radvaň sa počítalo so zábermi poľnohospodárskej pôdy 29,14 ha, v zmenách a doplnkoch č. 1 s ďalšou výmerou 24,25 ha, čo je spolu 53,39 ha. V navrhovanom riešení sa počíta so zábermi len na výmere 14,3728 ha.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky. Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú označené podčiarknutím.

Tab. Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera		Predpokladaná výmera PP			Užív. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.	
			lokality	spolu	Z toho		výmera ha					z toho v ZÚO
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	v ha						
1	Č. Rad- vaň	bývanie	5,3680	5,3680	0002002 /2. 0019002 /1.	1,6314 3,7366	0,6254	FO	-	I.	časť v ZÚO	
2	Č. Rad- vaň	bývanie	0,4298	0,1545	0002002 /2.	0,1545	0,1545	FO	-	I.	v ZÚO	
3	Č. Rad- vaň	bývanie + cesta	1,4700	1,4700	0017002 /1.	1,4700	0	FO	-	II.		
5	Č. Rad- vaň	bývanie	0,4176	0,3589	0017002 /1.	0,3589	0,3589	FO	-	I.	v ZÚO	
6	Č. Rad- vaň	bývanie	0,3548	0,35248	095002/ 7.	0,35248	0,35248	FO	-	I.	v ZÚO	
7	Č. Rad- vaň	bývanie	0,5913	0,5913	095002/ 7.	0,5913		FO	-	I.		
8	Č. Rad- vaň	bývanie	0,3782	0,3782	095002/ 7. 0002002 /2.	0,2963 0,0819	0,2963 0,0819	FO	-	I.	v ZÚO	
9	Č. Rad- vaň	bývanie	1,0570	0,6161	0002002 /2.	0,6161	0,6161	FO	-	II.	časť v ZÚO	
10	Č. Rad- vaň	bývanie	0,3910	0,3634	0017002 /1. 0019002 /1.	0,1616 0,2018	0,1616 0,2018	FO	-	II.	v ZÚO	
11	Č. Rad- vaň	výroba	2,6260	2,6260	0017002 /1. 0019002 /1.	2,3248 0,3012		FO	-	I.		
Prieluky	Č. Rad- vaň	bývanie	2,0939	2,0939	0017002 /1. 0019002 /1. 095002/ 7. 0002002 /2.	0,7112 0,3332 0,5263 0,5232	0,7112 0,3332 0,5263 0,5232	FO	-	I.	v ZÚO	
Spolu				14,3728								

Vysvetlivky: VPS – verejnoprošpešná stavba, ZÚO = zastavané územie obce

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd v celej obci k zlepšeniu kvality životného prostredia, ako aj k udržaniu a zlepšeniu kvality vôd. Návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania a udržaniu kvality ovzdušia.

Navrhované riešenie počíta so stabilizáciou, prípadne len miernym nárastom počtu obyvateľov obce. Zo stavebných činností preto nebude vyplývať významnejší tlak na životné prostredie. Stanovením podrobných regulatívov pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok a pre drobnochov v obytnom území sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoeologického plánu a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov

poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov sformovania verejných a oddychových priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie v celej obci, strednotlakových rozvodov plynu, sekundárnych elektrických rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÄ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresy č. 2 a 3.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- novou výstavbou zachovať a podporiť kompaktný pôdorys obce
- v rozvoji obce rešpektovať hlavné kompozičné osi
- navrhovanú uličnú sieť prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- rešpektovať limity prírodného charakteru (vodné toky) a územnotechnické limity (cesty I. a III. triedy, siete technickej infraštruktúry)
- uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej zóny obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch
- rešpektovať ako nezastavateľné plochy existujúce plochy verejnej zelene
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²
- konštrukcie oplotení pozemkov rodinných domov z uličnej strany vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé funkčné územia
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rozvoj územia orientovať hlavne na obytné funkcie
- pre výstavbu obytných ulíc uprednostniť primárne rezervy v zastavanom území – využitím rozsiahlejších záhrad
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- uskutočniť revitalizáciu a rekonštrukciu výrobných areálov s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru
- vo výrobnom areáli, ktorý je situovaný v bezprostrednom kontakte s obytným územím, sú prípustné len prevádzky bez živočíšnej výroby a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a príslušné obytné územie
- nové areály pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady budovať vo väzbe na existujúce výrobné areály a v polohách s dobrou dopravnou dostupnosťou
- nepovoľovať v zastavanom území obce prevádzky priemyselnej výroby a logistiky nadmiestneho významu

- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce
- v obytnom a zmiešanom území je drobnochov hospodárskych zvierat prípustný len v rozsahu pre osobnú potrebu pri dodržaní minimálnej vzdialenosti stavby pre drobnochov od obytnej budovy 15 m a za predpokladu, že to umožňujú veterinárne a hygienické predpisy
- pri výstavbe obytných budov rešpektovať všetky ochranné pásma sietí a zariadení technickej a dopravnej infraštruktúry, ako aj hygienické ochranné pásma
- v rámci navrhovaných obytných súborov vybudovať plochy verejnej zelene s parkovou úpravou a pre oddychové aktivity obyvateľov, prípadne aj s detskými ihriskami
- rozvoj rekreačných aktivít orientovať na cykloturistiku, prípadne agroturistiku

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v rekreačnom území R1, vo výrobnom území V1, V3
- 2 nadzemné podlažia – vo výrobnom území V2, v obytnom území B1, B2 a v zmiešanom území Z1 (centrálna zóna obce)

Maximálny podiel zastavaných plôch

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – v zmiešanom území Z1
- maximálne 35% – v obytnom území B1
- maximálne 30% – vo výrobnom území V1, V2, V3

- maximálne 25% – v obytnom území B2
- maximálne 10% – v rekreačnom území R1

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať minimálne 75% funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení. Obmedzujúce funkčné využívanie môže predstavovať maximálne 25% funkčných plôch príslušného priestorového celku.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Názvy plošných javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré plošné javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky tak, ako sú uvedené v tabuľke.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho

vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy.

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba (s výnimkou osady Vrbina), voľné prieluky
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Prevládajúce funkčné územie:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu a so zastavanou plochou do 200 m²
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m²
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v bytových domoch
- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobného chovu
- priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B2

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním rodinných domov vidieckeho charakteru nižšej intenzity zástavby bez predpokladu rozširovania, s drobnochovom.

Vymedzenie:

- existujúca zástavba kolonizačnej osady Vrbina

Prevládajúce funkčné územie:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- poľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch (okrem existujúceho)
- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - okrem drobnochovu
- priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie Z1 (centrálne zóna obce)

Charakteristika:

- Centrálna zóna obce má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia.

Vymedzenie:

- centrálna zóna obce - zástavba pri ceste III/1403, smerom na obec Baloň – podľa vymedzenia v grafickej časti

Prevládajúce funkčné územie:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v bytových domoch (len existujúce)
- bývanie v rodinných domoch
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia
- verejná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) - okrem drobného chovu
- priemyselná výroba (vrátane stavebnej výroby)
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Charakteristika:

- Existujúci športový areál s futbalovým ihriskom sa zachová, dobuduje a doplní sa jeho vybavenie.

Vymedzenie:

- existujúci športový areál

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1

Charakteristika:

- Existujúca farma sa zachová, s možnosťou intenzifikácie v medziach stanovených limitov.

Vymedzenie:

- farma Čiližská Radvaň – na severnom okraji obce

Prevládajúce funkčné územie:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby – len v kapacite existujúcich objektov

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- nepoľnohospodárska výroba (vrátane stavebnej výroby), výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, komunálnych prevádzok) - bez negatívnych a rušivých vplyvov
- skladovanie a distribúcia - miestneho významu

- komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním
- plochy ochranej a areálovej zelene

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- skladovanie a logistika vyššieho významu
- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a návštevníkov)
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V2

Charakteristika:

- Výrobné územie V2 je určené pre výrobu, prevažne poľnohospodársku s výnimkou živočíšnej výroby a bez negatívnych a rušivých vplyvov. Rozšíri sa o novú plochu skladov, lokalizovanú vo výhodnej polohe pri ceste I/13.

Vymedzenie:

- existujúce hospodárske dvory skleníkového hospodárstva (pri geotermálnom vrte) a kukuričných síl (na severnom okraji obce, v kontakte s obytným územím), s Ekodvorom a kompostárňou.
- navrhovaná rozvojová plocha č. 11

Prevládajúce funkčné územie:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba (bez živočíšnej výroby)
- skladovanie a distribúcia – miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby (vrátane stavebnej výroby) – bez negatívnych a rušivých vplyvov
- komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním
- odpadové hospodárstvo (zberný dvor, kompostovisko) – len miestneho významu a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- plochy ochranej a areálovej zelene

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- živočíšna výroba

- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- skladovanie a logistika vyššieho významu
- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a návštevníkov)
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V3

Charakteristika:

- Existujúca farma sa zachová, bez predpokladu ďalšieho rozširovania a intenzifikácie.

Vymedzenie:

- farma Vrbina

Prevládajúce funkčné územie:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby – len v súčasnom rozsahu a bez negatívneho vplyvu na okolité obytné územie

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním
- plochy ochrannej a areálovej zelene

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- skladovanie a logistika vyššieho významu
- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov)
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby K1

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je intenzívne poľnohospodársky využívané prevažne ako orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Vymedzenie:

- Ide o riečnu rovinu s ornou pôdou, ktorá predstavuje celé katastrálne územie s výnimkou existujúcej zástavby so sídelnou zeleňou a jej navrhovaného rozšírenia.

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé kultúry, trvalé trávne porasty)
- nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – len stavby na mieste zastavaných plôch alebo ostatných plôch (podľa KN), prípadne stavby a prístrešky, ktoré nie sú trvalými stavbami a nevyžadujú trvalý záber poľnohospodárskej pôdy (napr. poľné hnojisko, kompostovisko atď.)
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby K2

Charakteristika:

- Sídelná zeleň nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň, hlavne okolo jazierok, špeciálna zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Vymedzenie:

- verejná zeleň
- súkromná zeleň záhrad (v zastavanom území - podľa vyznačenia v grafickej časti)
- existujúca špeciálna zeleň (cintorín)

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu
- verejná zeleň
- vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len existujúci areál cintorína
- vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene
- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy využívania

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce, ako aj pozdĺž cesty III/1394
- vo vymedzenej centrálnej zóne obce môžu byť funkcie bývania a služieb integrované v rámci polyfunkčných budov (t.j. jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných domov)
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- vybudovať v obci zariadenie sociálnych služieb pre seniorov
- zriadiť v obci verejné trhovisko
- uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry (hlavne kultúrneho domu, zdravotného strediska)
- dobudovanie oddychových priestranstiev pri jazierkach, s detskými ihriskami a športovými prvkami

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cestu I. triedy, cesty III. triedy a ich výhľadové šírkové usporiadanie
- uskutočniť modernizáciu cesty I/13 v úseku Veľký Meder - Čiližská Radvaň
- uskutočniť rekonštrukciu križovatky ciest I/13 a III/1394
- doplniť komunikačný systém obce o miestne a upokožené komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- podmienujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom vybudovaných spevnených komunikácií - asfaltových alebo betónových
- na slepých komunikáciách s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, vybudovať obratiská
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C3
- rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov pozdĺž prieťahu ciest III. triedy zastavaným územím obce
- vybudovať hlavné cyklistické trasy s prepojením do Veľkého Medera a na Medzinárodnú dunajskú cyklotrasu, ako aj do Dunajskej Stredy – v zmysle územného plánu regiónu
- cyklistickú trasu pri ceste I. triedy vybudovať ako samostatný, dopravne segregovaný cyklistický chodník
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok
- parkovacie plochy pre rodinné domy zabezpečovať na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách
- vylúčiť odstavovanie nákladných vozidiel na miestnych komunikáciách
- zachovať, resp. zabezpečiť pešiu dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- rekonštruovať rozvodnú vodovodnú sieť v nevyhovujúcom stave
- zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných uliciach a rozvojových plochách
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- vybudovať v celej obci splaškovú kanalizáciu s napojením na čistiareň odpadových vôd
- trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- do vybudovania splaškovej kanalizácie ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarne odpadových vôd
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia – odvodňovacie kanály
- zachytávať dažďové vody v zastavanom území na pozemkoch príslušných budov
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie VN, okrem vedení navrhovaných na zrušenie / preloženie
- preložiť nadzemné elektrické vedenie VN, vedené nad vodnými plochami v zastavanom území obce do zemného káblového vedenia
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových rozvojových plôch uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry

- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v centrálnej zóne obce, v obytnom území ani v jeho navrhovanom rozšírení
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú panorámu zástavby
- zachovať vidiecky (historický) charakter zástavby a charakter historického pôdorysu pozdĺž hlavnej ulice (v úseku od kostola juhovýchodným smerom).
- pri obnove, prestavbe alebo výmene stavebného fondu v najstaršej časti obce zachovať historické umiestnenie stavby na pozemku, mierku pôvodnej zástavby
- zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:
  - kostol reformovanej cirkvi
  - ústredný kríž cintorína
  - dobové náhrobné kamene v areáli cintorína
  - pomník padlým v 1. svetovej vojne, v areáli cintorína
  - pomník padlým v 2. svetovej vojne, v areáli cintorína
  - zvonica – pred budovou MŠ
  - obytné domy so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom
  - vyrezávaný drevený pamätný stĺp na pamiatku povodne v roku 1965

- vyrezávané družobné stĺpy z r. 1990
- pôvodný objekt sýpky v osade Vrbina
- z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
  - investor, resp. stavebník každej stavby, vyžadujúcej si zemné práce, si od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných archeologických nálezov a nálezísk
  - o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Trnava v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany prírody a krajiny

V riešenom území je potrebné rešpektovať územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare.

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrá miestneho významu MBc Homod, MBc Mokrad'
- biokoridory regionálneho významu NBk5 Čiližský potok – Chotárny kanál, RBk34 Chotárny kanál, RBk15 kanál Gabčíkovo–Nárad (Čobanský kanál)
- biokoridory miestneho významu MBk Kanál Milinovice–Vrbina (Báčsky), MBk Kanál Vrbina–Holiare, MBk Hanský kanál

- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.), menšie remízky a ostrovčky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentrá, vodné toky (kanály) so sprievodnou vegetáciou (ktoré nie sú definované ako biokoridory), plochy zelene v zastavanom území – jazierka, trvalé trávne porasty – zväčša podmáčané plochy

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce)
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho, nepôvodných variet topoľov) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich degradácii a zmene na ornú pôdu
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zachovať a revitalizovať jazierka v zastavanom území obce
- zachovať plochy verejnej zelene a ich prirodzený charakter okolo jazierok
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- ako súčasť projektovej dokumentácie na rozšírenie výrobného územia spracovať aj projekt sadovníckych úprav
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- úplná rekultivácia drobných skládok odpadu a environmentálnej záťaže

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Čiližská Radvaň zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 2, 4, 5, 6, 8, 10
- nové rozvojové plochy č. 1, 7, 9

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Čiližská Radvaň.

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
  - ochranné pásmo cesty I. triedy – 50 m od osi vozovky
  - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského

zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
- pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území –10 m
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
  - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodných tokov (pobrežný pozemok) - 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej a návodnej päty hrádze obojstranne pri vodohospodársky významných vodných tokoch Čiližský potok, Chotárny kanál, ako aj kanály Vrbina – Holiare, Nárada – Vrbina, Milinovice – Vrbina, Vrbina – Medveďov a pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku a z dôvodu povodňovej prevencie. Brehová čiara je priesečnica plochy tvoriacej breh s plochou príľahlého územia, resp. čiara určená hladinou vody, ktorá stačí pretekať korytom toku bez vylievania do príľahlého územia.
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)

- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou Vrbina – 500 m od hranice areálu

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare.

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Čiližská Radvaň vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované plochy a koridory pre dopravné stavby, plochy a koridory pre energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení sociálnej vybavenosti.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Čiližská Radvaň nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Čiližská Radvaň nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Čiližská Radvaň určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- 1 rekonštrukcia a modernizáciu cesty I/13 v úseku Veľký Meder - Čiližská Radvaň
- 2 rekonštrukcia križovatky ciest I/13 a III/1394 *
- 3 rekonštrukcia a rozšírenie ciest III. triedy *
- 4 miestne a upokojené komunikácie *
- 5 rekonštrukcia a rozšírenie miestnych a upokojených komunikácií *
- 6 dobudovanie a rozšírenie chodníkov pre chodcov
- 7 samostatné cyklistické trasy
- 8 výstavba zariadení splaškovej kanalizácie
- 9 výstavba vodovodu v osade Vrbina
- 10 prírodné elektrické vedenia VN
- 11 verejné oddychové a parkové priestranstvá
- 12 dobudovanie športového areálu a športoviska v areáli školy
- 13 zastávkové pruhy na zastávke HD pri škole

* vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, plynu, elektrickej energie NN, telekomunikácií)

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Čiližská Radvaň nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnookologický plán obce Čiližská Radvaň, 2019
- Oficiálna stránka obce Čiližská Radvaň www.csilizradvany.sk
- Prieskumy a rozborý na územný plán obce Čiližská Radvaň, 2019
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Čiližská Radvaň na roky 2015 – 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, Bratislava: ÚKE SAV, 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán obce Čiližská Radvaň, v znení zmien a doplnkov č. 1
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2014